

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

वर्ष २७

अंक १६४

२०८२ साल कार्तिक २७ गते विहीबार (13 November, Thursday, 2025)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५।-

‘दमन गर्ने प्रहरीलाई कारबाही गर’

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नेपालका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले मधेश प्रदेशमा असंवैधानिक कदम विपरीत मुख्यमन्त्रीलाई नियुक्त गरेको भन्दै शान्तिपूर्ण आन्दोलनमा भएको प्रहरी दमनको विरोध गरेका छन् । उनले आन्दोलनमा रहेका नेता तथा कार्यकर्तामाथि दमन गर्ने प्रहरीमाथि कारबाही गर्न मागसमेत गरेका छन् ।

अध्यक्ष ठाकुरले बुधबार निष्पत्ति जारी गर्दै मुख्यमन्त्रीको असंवैधानिक नियुक्तिविरुद्ध जनकपुरधामस्थित मधेश भवन अगाडि भइरहेको आन्दोलनमाथि प्रहरीले बल प्रयोग गरी आन्दोलनकारीलाई घाइते बनाएको बताएका छन् ।

तत्कालीन मुख्यमन्त्री जितेन्द्रप्रसाद सोनलले विश्वासको मतका लागि समय माग गरिरहेँदा सभामुख रामचन्द्र मण्डलले संसदीय अभ्यासको प्रक्रियालाई बेवास्ता गरेपछि उत्पन्न परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै मुख्यमन्त्री सोनलले राजीनामा दिनुपर्ने ठाकुरले दाबी गरेका छन् ।

संविधानको धारा १६८ को (२) अन्तर्गत सरकार गठन गर्ने विषयहरूको सम्भावना हुँदाहुँदै उपधारा (३) अनुरूप प्रदेश प्रमुखको कार्यालयबाट प्रदेश सरकार गठन नगरी होटलमा लुकीछिपी सरोजकुमार यादवलाई शपथ गराएकोमा उनको आपत्ति छ ।

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डौ । मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सरोज कुमार यादवको भविष्यबारे सर्वोच्च अदालतले आइतबार आदेश गर्ने संकेत देखिएको छ । गत २३ गते मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका यादवविरुद्ध मधेश प्रदेशका ७४ जना सभासदले मंगलबार सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर गरेका थिए ।

सर्वोच्चका न्यायाधीश नित्यानन्द पाण्डेयको एकल इजलासले अन्तरिम आदेश जारी गर्ने कि नगर्ने भनि कार्तिक ३० गते आइतबारका लागि पेशी तोकेको छ ।

सर्वोच्चले उक्त दिन मुख्यमन्त्री नियुक्तिसम्बन्धी निर्णय, मन्त्रिपरिषद् गठनसम्बन्धी कागजात लगायतका निर्णयहरूसमेत हेर्नेछ ।

यस अघि सोमबार नै मुख्यमन्त्री विरुद्ध दुई छुट्टा-छुट्टै रिट सर्वोच्चमा दर्ता भएको थियो । ती दुवै रिटको मंगलबार भएको सुनवाइमा सर्वोच्चले मुख्यमन्त्री यादवलाई दीर्घकालीन असर पर्ने कुनै काम नगर्न अन्तरिम आदेश जारी गर्दै दुवै पक्षलाई छलफलका लागि मंसिर १० गते बोलाएको थियो ।

नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद यादव, जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल संसदीय दलका नेता सरोजकुमार यादव, माओवादी केन्द्र संसदीय दलका उपनेता युवराज भट्टराई, लोसपा संसदीय दलका नेता जयलुन राइनसहितका ७४ जना सभासदको तर्फबाट मंगलबार सर्वोच्चमा रिट दर्ता गरिएको थियो ।

नेकपा एमाले बाहेकका ७४ सांसद

यादवलाई मुख्यमन्त्री बनाउने निर्णय बदर हुनुपर्ने माग गर्दै सर्वोच्च अदालत पुगेका छन् ।

संविधानको धारा १६८ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएको सरकार असंवैधानिक भएको भन्दै सांसदहरूले रिट दिएका हुन् । यही विवादमा मंगलबार अन्तरिम आदेशसमेत जारी भएको थियो ।

सर्वोच्चले मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका सरोजकुमार यादवलाई दीर्घकालीन निर्णय नगर्न भनेको छ । रिट निवेदनको प्रारम्भिक सुनवाइपछि न्यायाधीश पाण्डेयको इजलासले आगामी आइतबार दुवै पक्षलाई छलफलका

लागि भिकाएको हो । संयुक्त इजलासमा रहने तीन मध्ये दुई न्यायाधीशले प्रारम्भिक रूपमा नै सरकार गठन प्रक्रियामा कैफियत रहेको देखेमा अन्तरिम आदेश जारी गर्न सक्नेछन् ।

सर्वोच्चले बुधबार नै मंगलबारको रिट निवेदन र आदेशको मिसिलपनि आगामी आइतबार सुनवाइका क्रममा पेश गर्न आदेश दिएको छ ।

मधेश प्रदेशको मुख्यमन्त्री नियुक्तिविरुद्धको रिटमा सर्वोच्च अदालतले मंगलबार नै कारण देखाउ आदेश जारी गरेको छ ।

मधेश प्रदेशको सरकार र सांसद सम्बन्धी

सरकार गठनको प्रक्रिया संविधानको धारा १६८ (२) बमोजिम नै अगाडि बढ्नुपर्ने तर्क दिँदै विरोधमा उत्रेका छन् ।

मधेश प्रदेशमा १ सय ७ जना सांसद छन् । सरकार बनाउन ५४ सांसद बहुमत संख्या हो । एमालेका सभामुखसहित २५ जना सांसद छन् । त्यस मध्ये एकजना दीपेन्द्र ठाकुर निलम्बनमा परेका छन् । मधेश प्रदेशमा एमाले नै सबैभन्दा ठूलो दल रहेकाले तत्कालीन प्रदेश प्रमुख सुमित्रा सुवेदी भण्डारीले संविधानको धारा १६८(३)बमोजिम दलका नेता सरोज कुमार यादवलाई मुख्यमन्त्री नियुक्त गरी बर्दवासा शपथग्रहण गराएको थिइन् ।

प्रदेशमा नेपाली कांग्रेसको २२ जना सांसद छन् । कांग्रेस दोस्रो ठूलो दल हो । तेस्रो ठूलो दलको हैसियतमा रहेको जसपा नेपालको १९ सांसद छन् । त्यस मध्ये १ जना निलम्बनमा परेका छन् । जनमत पार्टीको १३ जना सांसद छन् । त्यस मध्ये २ जनाले पार्टी छाडिसकेका छन् । माओवादीको ९ जना र नेकपा एसका ७ जना सांसदको एउटै संसदीय दल हुने भएकाले संख्या १६ हुनेछ । नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी(नेकपा) वरियतामा चौथो स्थानमा उक्लिने छ । जनमत पाँचौ स्थानमा भर्ने छ । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी(लोसपा) नेपालको ९ जना सांसद छन् । ती मध्ये १ जना निलम्बनमा परेका छन् । संघीय समाजवादी पार्टी, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी(राप्रपा) र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका १-१ जना सांसद छन् ।

सभामुख उपर महाअभियोगका लागि हस्ताक्षर

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशका प्रदेश प्रमुख आचरण विपरीत कार्य गरेको कारण बर्खास्त भए लगत्तै प्रदेश सभाका सभामुख रामचन्द्र मण्डललाई हटाउन महाअभियोगको तयारी थालिएको छ ।

नेकपा एमालेबाट सभामुख भएका मण्डलले मुख्यमन्त्री जितेन्द्रप्रसाद सोनलले विश्वासको मत लिन खोज्दा पदीय आचरण विपरीत कार्य गरेको आरोप विपक्षी दलले लगाएका छन् ।

सोनलले विश्वासको मत लिन डाकिएको प्रदेश सभा बैठकमा उनलाई समेत सम्बोधन गर्न दिएको थिएन । सोनल सदन बाहिर नै रहेको बेला माओवादीका असन्तुष्ट सांसदहरूलाई बोल्न लगाएर मत विभाजनको प्रक्रियालाई अगाडि बढाएपछि गठबन्धनका सांसदहरू आक्रोशित भएका छन् ।

सभामुख मण्डलले पदीय मर्यादा विपरीत

एमालेको कार्यकर्ताको भूमिकामा देखिएको आरोप विपक्षीहरूले लगाएका छन् ।

नेपाली कांग्रेसका एकजना सांसदले जनाए अनुसार सभामुख मण्डल उपर महाअभियोग लगाउन आवश्यकभन्दा बढी सांसदको हस्ताक्षर संकलन भइसकेको छ । सभामुखलाई हटाउन ७४ जना सांसदको भन्दा बढी हस्ताक्षर संकलन भएको दाबी विपक्षी दलहरूले गरेका छन् ।

सभामुख मण्डलको भूमिका उपर बारम्बार प्रश्न उठाइएको छ । लोसपाका सांसद उपेन्द्र महतोले मण्डलको भूमिकाको विरोध गर्दै

गालीगलौज समेत गरेका थिए । त्यस अघि पनि नेपाली कांग्रेसका सांसद शेषनारायण यादवसित भगडा परेको थियो ।

बजेटका लागि हरेक आर्थिक वर्षको चैत वैशाखमा मण्डल विवादमा पर्ने गरेका छन् । करारमा उनले आफ्ना परिवार र नातेदारहरूलाई भर्ना गरी तलब, सुविधा लिएको आरोप लादै आएको छ ।

सात दलीय गठबन्धनले सभामुखलाई हटाउने प्रक्रिया आगामी सोमबारबाट शुरु गर्ने उच्च स्रोतले जनाएका छन् । स्रोतका अनुसार सर्वोच्च अदालतमा आइतबार मुख्यमन्त्री विरुद्धको मुद्दाको पेशी रहेकाले सोमबार लगत्तै सभामुख विरुद्ध महाअभियोग दर्ता गरिने छ ।

सभामुख मण्डलले कसैको दबाबमा राजीनामा नगर्ने बताउँदै महाअभियोग फेस गर्ने बताउन थालेका छन् । मधेश प्रदेशमा उनी दोस्रो सभामुख हुन् । तर सभामुख बनेदेखि नै उनी विवादमा पर्दै आएका छन् ।

सुरक्षित रहौं
रोकशाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेगी

डेगी रोग डेगी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातका लामखुट्टेको टोकाईबाट सदाँध । एडिज जातका लामखुट्टे पानी जम्मा भएको जुनसुकै भाँडोमा पनि हुर्कन सक्दछ ।

पानी राख्ने भाँडाहरु जस्तै ट्यांकी, ब्रूम, बाटा, बाल्टिन आदिलाई लामखुट्टे नछिर्ने गरी राम्ररी जोपेर राखौं । साथै पानी जम्न सक्ने ठाउँमा पानी जम्न नदिन नियमित सफा गरौं ।

कोठा भित्र लामखुट्टे भगाउने धूप बाल्ने र लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्ने मलम लगाऔं ।

पूरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।

काम नलाग्ने र पानी भरिन सक्ने सामानहरु जस्तै बोटल, टायर, प्लास्टिकका बस्तुहरु पानी जम्न नमिल्ने गरि विसर्जन गर्ने ।

घर/विद्यालयको अर्घ्योरा कुनै-कान्चा, जस्तै: पर्दा पछाडी, खाटमुनि, शीचालय भित्र, बेस्क/बेन्च मुनि आदि जस्ता ठाउँहरुमा किटनाशक औषधि छर्कने गरौं ।

कम्तिमा हप्ताको एक पटक ऐर कुलर, पानी ट्यांकी, फूलदानी, गमलामा राखिएको फेटहरु राम्ररी सफा गरौं ।

हामी सबै मिलेर मात्र डेगी रोकथाम गर्न सक्छौं ।

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर र विद्यालय भित्र र वरपरका पानी जम्ने सबै ठाँउहरु र पानी राख्ने भाँडाहरु खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुट्टेको फुल नाष्ट गरौं ।

स्वास्थ्य निर्देशनालय
सपही, धनुषा, मधेश प्रदेश

भर्ना खुल्यो!

भर्ना खुल्यो!!

भर्ना खुल्यो!!!

सि. टि. ई. भि. टी. द्वारा मान्यता प्राप्त

शै. स. २०८१/०८३ मा

मधेश प्रदेशको एक मात्र कलेज

केही SEAT को लागि पुन भर्ना खुल्यो ।

पी.सी.एल.इन.डैन्टल साईन्स

३ वर्षे कोर्स

फाराम भनें अन्तिम मिति : २०८२/८/१० गते सम्म

सम्पर्क स्थान :

Nepal Dental Hospital & Technical Research Institute Pvt. Ltd.

जनकपुर उ.म.न.पा.-७
भ्रमरपुरा चौक देखि पश्चिम पश्चिममा सडक जाने बाटोमा जनकपुर दुमा हस्पिटल देखी ५० मिटर पश्चिम
9811887002, 9817686279, 9804871851
Gmail: nepaldental2057@gmail.com

क्षतिको विवरण संकलन नहुँदा किसान निरास

‘गृहमन्त्रीलाई काठमाण्डु बाहिर निस्कन दिइने छैन’

हत्या गरी लुटपाट गर्ने एक महिला पक्राउ

टुडे समाचारदाता

मलंगवा । कार्तिक दोश्रो साता भएको वर्षाले धानवालीमा क्षति पुगेपछि किसान चिन्तित बनेका छन्। उनीहरू सरकारले धान बालीमा पुगेको क्षतिको विवरण अभैसम्म संकलन नगर्दा क्षतिपूर्ति पाउने आश निरास भएको छ। कार्तिक १३ गतेदेखि १५ गतेसम्मको वर्षाले सर्लाहीका किसानले काटेर खेतमा पौजा सुकाएको र काट्ने बेला भएको धान बालीमा व्यापक क्षति गरेको थियो।

कृषि ज्ञान केन्द्र सर्लाहीले जिल्लाका २० वटै पालिकालाई पत्र लेख्दै तीन दिनभित्र क्षतिको विवरण उपलब्ध गराइदिन आग्रह गरे पनि अहिलेसम्म कार्यालयलाई विवरण प्राप्त भएको छैन। पीडित किसानले क्षतिको विवरण संकलन गर्न र आफूले बेहोर्नु परेको पीडाबारे सोधीखोजी गर्न कोही नजान्ने गुनासो गरेको छ।

वर्षाले एक विघा खेतको धान भित्रेको हरिपुर नगरपालिका-२

स्थित सानो जगतपुरका किसान हेम थापाले अहिलेसम्म पानीले के कति क्षति पुऱ्यायो भनी बुझ्न कोही पनि नजान्नेको बताए।

तीन दिन लगातार परेको पानी र त्यसपछि डुबानमा परेको धान खेतमै उम्रिएर क्षति पुगेको किसानहरूले गुनासो गरेका छन्।

स्थानीय तहका कृषि शाखाले यसअघिका वर्षमा यसै गरी धान तथा अन्य बालीमा वर्षाबाट पुगेको क्षतिको विवरण संकलन गरेर पठाउँदा किसानले राहत नपाएकाले पुनः विवरण संकलन गर्न जान समस्या रहेको बताएका छन्। बागमती नगरपालिकाको कृषि शाखाका प्रमुख अवधेश भाले विवरण संकलनका लागि जाँदा यसअघि केही पाइएन भन्दै किसानले विवरण दिने आनाकानी गर्ने गरेको भन्ने बताए।

उनले प्रत्येक वडा कार्यालयलाई पत्र काटेर वर्षाका कारण धान तथा अन्य बालीमा पुगेको क्षतिको विवरण उपलब्ध गराइदिन आग्रह गरेको बताए।

सर्लाहीमा यस वर्ष ३९ हजार ४९० हेक्टरमा धान खेती भएको छ। गत वर्षभन्दा कम क्षेत्रफलमा धान खेती भएको र असोज र कार्तिकमा भएको भारी वर्षाले व्यापक क्षति गर्दा धान उत्पादनमा गिरावट आउने अवस्था रहेको कृषि ज्ञान केन्द्र मलंगवाका सूचना अधिकारी सीमा कार्कीले बताइन्।

उनले सबै पालिकाबाट वर्षाका कारण पुगेको क्षतिको विवरण आइसकेको बताइन्। जिल्लाभर करिब एक हजार हेक्टरमा लगाइएको धानमा क्षति पुगेको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त भए पनि सबै पालिकाले विवरण नदिँदा समस्या परेको कृषि ज्ञान केन्द्रकी सूचना अधिकारी कार्कीले बताइन्।

कृषि ज्ञान केन्द्र सर्लाहीले यस महिनामा अन्तरालमा भएको भारी वर्षाले जिल्लामा २५० हेक्टर उखु बाली र दुई सय हेक्टरको तरकारी बालीमा समेत क्षति गरेको जनाएको छ।

टुडे समाचारदाता

रौतहट । आम जनता पार्टी (आजपा) का अध्यक्ष प्रभु साहले गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालको राजीनामा माग गर्दै काठमाण्डु बाहिर निस्कन नदिने चेतावनी दिएका छन् । भदौ २३ गतेको जेन-जी आन्दोलनमा युवाहरूमाथि गोली चलाएर हत्या गर्ने दोषीमाथि अहिलेसम्म कारबाही नगरेको भन्दै साहले गृहमन्त्रीको कार्यक्षमता माथि प्रश्न उठाएका छन् ।

पोखरामा बुधवार आयोजित पार्टीको गण्डकी प्रदेश विस्तारित बैठकलाई सम्बोधन गर्दै साहले भने, “जेन-जी हत्यागारहरूलाई एक साताभित्र कारबाही नगरे गृहमन्त्रीलाई काठमाडौँ बाहिर निस्कन दिइने छैन। यी लुटे गृहमन्त्रीले देशका लुटोहरू फाल्न सक्दैनन्, अब जनताले नै जवाफ दिनेछन्।”

पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष साहले तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र तत्कालीन गृहमन्त्री रमेश लेखकबाट पनि बयान लिने प्रक्रिया अघि नबढाएकोमा प्रश्न गर्दै गृहमन्त्री अर्यालको राजीनामा माग गरेका हुन् । उनले भने, “जेन-जी आन्दोलनका हत्यागारलाई बयानसम्म लिन नसके सरकार फागुनमा चुनाव गराउँछ भने कसरी विश्वास गर्न सकिन्छ ?”

अध्यक्ष साहले जेन-जी आन्दोलनका क्रममा ज्यान गुमाएका युवाहरूका परिकारलाई रोजगारीको ब्यारेन्टी दिनुपर्ने माग गर्दै सरकार र

मन्त्रीहरूलाई ‘भ्यानिपुलेशन होइन, म्यान्डेट पूरा गर्न’ आग्रह गरे।

त्यसैगरी उनले ऊर्जा मन्त्री कुलमान घिसिङमाथि पनि आक्षेप गर्दै विद्युत खरिद सम्झौतामा विवाद उत्पन्न भएको विषयमा स्पष्टीकरण माग गरेका छन्।

घिसिङले दल खोल्ने गृहकार्य गरेको आरोप लगाउँदै साहले भने, “कुलमानज्यू, तपाईं जेन-जी आन्दोलनका असली हाईज्याकर हो। तपाईंको खोक्रो लोकप्रियताको नाक्को रुप जनताले देखिसकेका छन् ।” साहले प्रधानमन्त्री सुशील कोइराला नेतृत्वको वर्तमान सरकारप्रति पनि असन्तुष्टि जनाउँदै भने, “दुई महिना नबित्दै काण्डमा मुछिएका

मन्त्रीहरूले जनविश्वास गुमाइरहेका छन्। अब उनीहरूले आफूमाथि लागेको आरोपको जवाफ दिनुपर्छ।”

पूर्वमन्त्री साहले एमाले अध्यक्ष केपी ओलीको कदमले चुनावी वातावरण बिगार्ने प्रयास गरिरहेको आरोप लगाउँदै एमालेका नेता-कार्यकर्तालाई त्यसबाट टाढा रहन आह्वान गरेका छन्।

“ओली अहिले दिनहुँ धम्की र हिंसाको भाषा बोल्दैछन्। उनी चुनाव होइन, अराजकता चाहन्छन्,” उनले भने। उनले हालैको मधेश प्रदेशमा विवादास्पद मुख्यमन्त्री नियुक्ति र डान्स बारमा शपथ खुवाउने दृश्य स्मरण गर्दै एमाले संघीयता र लोकतान्त्रिक मूल्यविरुद्ध उभिएको टिप्पणी पनि गरे।

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषामा गरगहना लुटपाट गरी गरेको आरोपमा एक महिलालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

धनुषाको हँसपुर नगरपालिका-७ स्थित नुवाखोर टोलमा एक वृद्ध महिलाको हत्या गरी सुन तथा चाँदीका गरगहना लुटपाट गरेको आरोपमा एक महिलालाई पक्राउ गरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय

धनुषाले सार्वजनिक गरेको छ।

गत २०८२ कार्तिक २४ गते राति करिब ९ बजे हँसपुर-७ स्थित नुवाखोर टोलका विन्देश्वर दास तत्पाकी श्रीमती अन्दाजी ६२ वर्षीया चन्द्रकला देवी दास आफ्नै घरबाट करिब ५०० मिटर टाढा मृत अवस्थामा फेला परेकी थिइन्। घटनाको जानकारी प्राप्त हुनासाथ धनुषा प्रहरीका प्रहरी उपरीक्षक रम बहादुर

धान मंगलसूत्र र खुट्टामा लगाउने २ थान कडा बरामद गरिएको छ। यसका साथै मृतकलाई मार्न प्रयोग गरिएको हतियार समेत धनुषा प्रहरीले बरामद गरेको छ।

पक्राउ परेकी मण्डलमाथि धनुषा जिल्ला अदालतबाट म्याद अनुमति लिइ थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषाले जनाएको छ।

सवारी दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु, चार घाइते

टुडे समाचारदाता

सिन्धुली । सिन्धुलीको दुधौली नगरपालिका-४ स्थित लक्ष्मीपुरस्थित मदनभण्डारी राजमार्गमा सवारी दुर्घटना हुँदा दुई जनाको मृत्यु भएको छ भने चार जना गम्भीर घाइते भएका छन्।

भिमानबाट दुधौलीतर्फ जाँदै गरेको प्रदेश १-०२-००२ ख. ४११ नम्बरको ट्रक र विपरीत दिशाबाट आउँदै गरेको प्रदेश २-०१-००१ प. २१४२ नम्बरको मोटरसाइकल तथा म. प्र.०२-००६ प. ५८४१ नम्बरको पस्टर मोटरसाइकल आपसमा टोकिँदा दुर्घटना भएको छ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिन्धुलीले जनाए अनुसार दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका दुधौली नगरपालिका-११ स्थित टाडीका ३४ वर्षीय रामकुमार कुमर र दुधौली नगरपालिका-३ का २५ वर्षीय फुलबाबु धामीको उपचारका क्रममा दुधौली नगर अस्पताल सिर्षालीमा मृत्यु भएको छ। त्यस्तै दुर्घटनामा

दुधौली-३ का २६ वर्षीय विप्लव धामी, सोही ठाउँका २७ वर्षीय बुद्धि थारू, २५ वर्षीय सुनिल माथी र ३२ वर्षीय कुशे धामी घाइते भएका छन्। त्यसमध्ये तीन जनाको अवस्था गम्भीर रहेका जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिन्धुलीका प्रमुख एवं प्रहरी उपरीक्षक लालध्वज सुवेदीले जानकारी दिए। उनले घाइतेहरू बोल्न समेत नसक्ने अवस्थामा रहेको बताए।

दुर्घटनाग्रस्त म.प्र.०२-००६ प. ५८४१ नम्बरको मोटरसाइकलमा आगलागी भइ पूर्णरूपमा क्षति भएको जनाइएको छ। ट्रक चालक धनकुटा छ्थर जोरपाटी गाउँपालिका-६ का २५ वर्षीय शेरबहादुर विष्टलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। घाइते चारै जनालाई उपचारका लागि दुधौली नगर अस्पतालमा पठाइएको र घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय डकाहाका प्रहरी निरीक्षक सपना खड्काले बताए।

काठमाण्डु । गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष मनसुनको समयमा जनधनको क्षति कम भएको छ। राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका अनुसार, वर्ष २०८१ मा दुई हजार एक ३९ घटना भएकामा यस वर्ष एक हजार चार सय ५४ वटा घटना भएका छन् । प्राधिकरणका अनुसार, विपद्घा परेर गत वर्ष चार सय ९५ जनाको अवस्था गम्भीर रहेको बताए।

दुर्घटनाग्रस्त म.प्र.०२-००६ प. ५८४१ नम्बरको मोटरसाइकलमा आगलागी भइ पूर्णरूपमा क्षति भएको जनाइएको छ। ट्रक चालक धनकुटा छ्थर जोरपाटी गाउँपालिका-६ का २५ वर्षीय शेरबहादुर विष्टलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। घाइते चारै जनालाई उपचारका लागि दुधौली नगर अस्पतालमा पठाइएको र घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय डकाहाका प्रहरी निरीक्षक सपना खड्काले बताए।

प्राधिकरणका अनुसार, यस वर्ष बाढीका दुई सय ९२, पहिरोका पाँच सय १३, भारी वर्षा तीन सय ९७ र चट्याङका दुई सय ५२ वटा घटना भएका थिए। बाढीमा परेर ३७ जनाको मृत्यु, २६ जना बेपत्ता र १४ जना घाइते हुँदा तीन हजार दुई सय घरपरिवार

प्रत्यक्ष प्रभावित भएका थिए। यस्तै पहिरोमा परेर ६७ जनाको मृत्यु, चार जना बेपत्ता र ७७ जना घाइते भएका थिए भने एक हजार पाँच सय १८ घरपरिवार प्रभावित भएका छन्।

भारी वर्षाका कारण सात जनाको मृत्यु, २० जना घाइते भए भने नौ सय ६६ घरपरिवार प्रभावित भएका छन्। प्राधिकरणका अनुसार, चट्याङमा परेर २९ जनाको मृत्यु, एक सय ८९ घाइते हुँदा तीन सय ११ घरपरिवार प्रभावित भएका छन्। यस वर्ष मनसुन

सरदरभन्दा बढी अवधिसम्म रह्यो। सरदरभन्दा केही दिनअघि अर्थात् २०८२ जेठ १५ गते नेपाल प्रवेश गरेको मनसुन एक सय ३५ दिन रहेर गत असोज २४ गते बाहिरिएको थियो।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागका अनुसार, मनसुन अवधिमा एक हजार तीन सय ७५ दशमलव चार मिलिमिटर वर्षा भएको छ। जुन सरदर एक हजार चार १५ दशमलव पाँच मिलिमिटर वर्षाको तुलनामा ९७ दशमलव २३ प्रतिशत हो। औसतभन्दा बढी वर्षा

भएपनि मानवीय तथा भौतिक क्षति विगत बर्षको तुलनामा कम भएको थियो। मनसुनको अन्त्यार्तिर अर्थात् गत असोज १७ देखि २० गतेसम्म ५३ जनाको ज्यान गएको थियो। मनसुनमा मानवीय क्षतिको हिसाबले इलाम सबैभन्दा बढी प्रभावित भएको थियो। इलाममा मात्रै ३९ जनाको ज्यान गएको थियो।

सरकारले इलामलाई तीन महिनाका लागि विपद संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको छ। रसुवाको भोटेकोशीमा गत असार २४ गते गएको बाढीका कारण १८ जना

बेपत्ता भएकामा ११ वटा शव तथा मानव अंग फेला परेको थियो। बाढीले रसुवागढी नाकामा रहेको मितेरी पुल बगायो।

सुर्खा बन्दरगाह र तीन वटा जलविद्युत् आयोजनामा अर्बौंको क्षति भयो। कागौँसहित ७६ वटा गाडी बगायो। मनसुनको सुरुवातमा मधेश प्रदेशमा सुर्खाको समस्याबाट प्रभावित भयो। सरकारले मधेश प्रदेशलाई गत सायन ८ गते तीन महिनाका लागि सुर्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको थियो।

सरकारले मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ पारित गरी सबै निकायलाई एकीकृत रुपमा परिचालन गरेका कारण क्षति कम भएको अनुमान गरेको छ। प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुखको नेतृत्वमा कमाण्ड सेन्टर स्थापना गरी लगातार ३८ घण्टासम्म सम्बन्धित सरोकारवालासँग समन्वय तथा निर्देशन जारी भएको थियो।

यस्तो छ १० वर्षको विवरण

प्राधिकरणका अनुसार, २०७३ सालमा छ सय ४२ विपदजन्य घटना भई दुई सय ८९ जनाको निधन भएको थियो। यस्तै, २०७४ मा छ सय २४ वटा विपदजन्य घटनामा परेर दुई सय ८९ जनाको ज्यान गएको थियो।

प्राधिकरणका अनुसार, २०७५ मा छ सय ९३ विपदजन्य घटनामा परेर एक सय २२ जनाको ज्यान गयो।

यस्तै, २०७६मा आठ सय ४६ विपदजन्य घटनामा परेर दुई सय तीन जनाको निधन भएको थियो। यस्तै, २०७७ मा एक हजार १५ विपदजन्य घटनामा परेर तीन सय ८२ जनाले अकालमा ज्यान गुमाउनु पर्‍यो।

प्राधिकरणको विवरण अनुसार, २०७८ मा सात सय ३७ विपदजन्य घटनामा परेर एक सय ६५ जनाको निधन भयो।

त्यस्तै, २०७९ मा सात सय १२ वटा विपदजन्य घटनामा परेर एक सय ७९ जनाको ज्यान गयो। त्यसैगरी, २०८० मा आठ सय ९१ वटा विपदजन्य घटनामा परेर ९२ जनाको ज्यान गयो। रासस

माइश्रेशन हरायो

मेरो निम्न ब्योहोरा भएको कक्षा १२ (प्लस टु)को माइश्रेशन मिति २०८२/०७/०६ गते हराएकोले फेला पार्नु हुने महत्त्वपूर्ण तलको ठेगानामा अथवा नजिकको प्रहरी चौकीमा खबर गरीदिनु हुन अनुरोध छ।

नाम : होलिका कुमारी

सिम्बोल नं. : ९१८२८००८

रजिष्ट्रेशन नं. : ७८२१८००६००९३

ठेगाना:जि.म. औरीह न.पा.-९, टिमकिया मो.नं. ९८१२१२४५१

ज्योतिष-मार्गदर्शन

प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेस : माया प्रेम्मा साम्प्रियता बढेर जाने योग रहेको छ।

वृष : सौभ्रबाट समय राम्रो रहेकोले दाजुभाई को सहयोगले राम्रा काम गर्न सकिनेछ।

मिशुन : विद्यामा सफलता पाउन नकिँने संघर्ष गर्नुपर्ला।

कर्कट : दिदीबहिनी संग मनमुटाब बढ्ने योग रहेको छ।

सिंह : पारिवारिक माहोलमा दिन बित्नेहुँदा मन प्रशान हुनेछ।

कन्या : विभिन्न अवसर आएपनि ती अवसरको सही तरिकाले सदुपयोग गर्न नसक्दा समयले तपाईंलाई पछाडि छोड्नेछ।

तुला : आमा तथा आफन्तसँग मनमुटाब बढ्नेछ।

वृश्चिक : क्षमता प्रयोग गरि अरुलाई सजिलै प्रभावमा पारेर कामहरू दिन सकिनेछ।

धनु : विद्या तथा प्रतियस्पर्धामा अरुलाई पछाडि पारिनेछ।

मकर : अरुको काममा समय बित्ने छ।

कुम्भ : पढाइ लेखाइमा मन नजान्ने हुँदा नतिजा अरुकै पोल्टोमा पर्नेछ।

मीन : माया प्रेम्मा रमाउनहरूको लागि राम्रो छ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्स लानी

9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हण्टीङ्गलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०१६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२९२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२४०१, ५२४८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२०७५०
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४३	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५२७२१३, ५२७८००
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	५२५०२२
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५९०३०१/५९०३०२
कृष्णा नर्सिङ्गहोम	५२९९१८	वेलकम होटल	९८५८९२३३४, ९८५८९३३४३
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	५२००५९, ५२३८५४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२००७०
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
			०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय	: ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती	: ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द	: १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र	: निशुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय	: ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सौभाग्य	: ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय	: ०५:०० बजे
मंगल आरती	: ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग	: १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय	: ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सौभाग्य	: ०७:०० बजे
रात्रि भोग	: ०९:०० बजे
पट बन्द	: ०९:१५ बजे

मुख्यमन्त्रीको नियुक्ती असंवैधानिक रहेको भन्दै सात दलीय गठबन्धनको आन्दोलन जनकपुरधाममा बुधबार पनि जारी रहयो ।

तरिबर : टुडे

विपद् व्यवस्थापनमा सहकार्यका लागि प्राधिकरण र एआइटीका अधिकारीबीच छलफल

काठमाण्डु । थाइल्याण्डको बैककस्थित एसियन इन्स्ट्र्युट अफ टेक्नोलोजी (एआइटी) र राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबीच नेपालको विपद् व्यवस्थापनमा सहकार्य गर्ने विषयमा छलफल भएको छ ।

प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख इ दिनेश भट्ट र एआइटीको स्कुल अफ इन्जिनियरिङ एण्ड टेक्नोलोजिका डिन प्रोफेसर सन्नम श्रेष्ठबीच सम्पन्न बैठकमा नेपालको पहिरो, बाढीलगायत विपद्को अध्ययन गर्न सहकार्य गर्ने विषयमा छलफल भएको हो । उहाँहरूबीच एआइ मोडुल विकास गरी भूकम्पले क्षति पुगेका घर तथा भवनको विस्तृत क्षति अध्ययन (ड्यामेज ग्रेड डिटेक्सन) गर्नेबारे पनि छलफल भएको प्राधिकरणकी प्रवक्ता शान्ति महतले जानकारी दिनुभयो ।

यसैगरी नेपाली विद्यार्थीहरूका लागि उक्त

विश्वविद्यालयमा इन्टर्नसीप गराउन सहजीकरण गर्ने विषयमा पनि छलफल भएको उहाँले बताउनुभयो । यसका लागि प्राधिकरण र विश्वविद्यालयले सम्झौता गरेर सहकार्यलाई अघि बढाउने कुरा भएको प्रोफेसर श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो । थाइल्याण्ड भ्रमणमा रहनुभएका कार्यकारी प्रमुख भट्टले उक्त विश्वविद्यालयको वाटर इन्जिनियरिङ एण्ड मेनेजमेन्टमा रहेको हाइड्रोलिक्स ल्याब र

एआइ एण्ड सिमुलेसन ल्याबको पनि अवलोकन गर्नुभएको छ । उक्त अवसरमा नेपालको हिमाली क्षेत्रमा पछिल्लो चुनौतीका रूपमा देखा परेको सीमापार सूचना आदानप्रदानमा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सको कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्नेबारे र विपद्को अध्ययन अनुसन्धानमा ड्रोन प्रयोगको सम्भाव्यताबारे पनि छलफल भएको प्रमुख भट्टले बताउनुभयो । रासस

बर्दौलँदो सुरक्षा चुनौती र राजस्व छली रोक्न सशस्त्रका एसएसपीहरूलाई सीमा क्षेत्रमा खटाइयो

काठमाण्डु । सशस्त्र प्रहरी बल नेपालले बर्दौलँदो सुरक्षा चुनौती र राजस्व अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले सशस्त्रका प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसएसपी) हरूलाई मुख्य सीमा नाकामा खटाएको छ ।

सीमा नाकामा खटाइएका वरिष्ठ उपरीक्षकहरूले सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका बाहिनी मुख्यालयसँगको आवश्यक समन्वयमा तोकिएको एकाइमा बसी दैनिक तथा साप्ताहिक रूपमा आफूले सम्पादन गरेका कार्य सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालयमा प्रतिवेदन गर्नेछन् । निश्चित समयमा उनीहरूले गरेका कार्य प्रभावकारी देखिएमा सङ्गठनले उक्त कार्यलाई निरन्तर दिन उनीहरूका ठाउँमा अरु सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षकहरूलाई जिम्मेवारी तोकौ खटाउनुका साथै सीमा क्षेत्रमा हुने कुनै खबर, सूचना तथा गुनासो भएमा सर्वसाधारण नागरिकहरूले समेत प्रत्यक्ष रूपमा सम्पर्क गर्नसके व्यवस्थसमेत मिलाइएको सशस्त्र प्रहरी बलको केन्द्रीय कार्यालयका प्रहरी नायव उपरीक्षक तथा सहप्रवक्ता शैलेन्द्र थापाले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँहरूले सम्बन्धित सीमा क्षेत्रमा खटेर राजस्व चुहावट, चोरीनिकासी तथा पैठारीसम्बन्धी गैरकानुनी कार्यमा रोक लगाउनुका साथै सो कार्यमा संलग्न देखिएका व्यक्तिकहरूलाई तत्काल कारबाहीको दायरमा ल्याउने छन् भने सीमासँग सम्बन्धित सूचनाहरूको अभिलेखीकरण तथा व्यवस्थासमेत गर्ने छन् ।

उहाँहरू नेतृत्वको टोलीले लागुऔषध, हातहतियार ओसारपसार एवं फरार कैदीलगायत आपराधिक गतिविधिमा संलग्न व्यक्तिकहरूलाई नियन्त्रणमा लिई सम्बन्धित निकायमा बुझाउनुका साथै भन्सार, राजस्व अनुसन्धान, उद्योग वाणिज्य सङ्घ, स्थानीय निकाय, स्थानीय व्यापारी एवं सर्वसाधारणसँग समन्वय गरी सीमा अपराध नियन्त्रणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमसमेत सञ्चालन गर्ने जनाइएको छ ।

यस्ता कार्यहरूले भन्सार नाकाबाट वैध तरिका अवलम्बन गरी सामान आयात गर्ने प्रचलन कायम गराउन भन्सार कार्यालयलगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी कार्य गर्ने वातावरण समेत सृजना हुने विश्वास लिइएको छ ।

को कहाँ सटिए ?

वरिष्ठ उपरीक्षकहरूमध्ये कोशी प्रदेशअन्तर्गत सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म काँकडभिट्टा भ्रूपा र प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म रानी मोरङमा रहेर सो प्रदेशका अन्य सीमा नाकामा निगरानी गर्न सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक दिगविजय सुवेदी तथा मधेश प्रदेशअन्तर्गत सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ८ गण धनुषा र प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म वीरगञ्ज पर्सामा रहेर सो प्रदेशका अन्य सीमानाकाको समेत निगरानी गर्न सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक माधवप्रसाद पौडेललाई खटाइएको छ । रासस

निर्वाचन तयारी : थपिँदै नयाँ मतदाता र राजनीतिक दल

काठमाण्डु । आगामी फागुन २१ गतेका लागि प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनको मिति घोषणापछि नयाँ मतदाता र राजनीतिक दल थपिने क्रम जारी रहेको छ ।

निर्वाचन आयोगले सञ्चालन गरेको मतदाता नामावली सङ्कलनमा हालसम्म दुई लाखभन्दा बढी नयाँ मतदाता थपिएका छन् भने निर्वाचन घोषणापछि २१ नयाँ दलले दर्ताका लागि आयोगमा आवेदन दिएका छन् । केही दलले दर्ता प्रमाणपत्र पाइसकेका छन् भने केही दल विभाजन भई नयाँ दलको मान्यता पाएका छन् । केही दल एकताको प्रक्रियामा छन् ।

आगामी फागुन २१ गतेका लागि तोकिएको प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनलाई लक्ष्य गरी आयोगद्वारा सञ्चालित मतदाता नामावली सङ्कलन तथा अद्यावधिक उत्साहजनक सहभागिता भइरहेको र मङ्गलबारसम्ममा दुई लाख नौ हजार पाँच सय २२ नयाँ मतदाता थपिएको आयोगका प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईले जानकारी दिनुभयो ।

यही कार्तिक २५ गतेसम्ममा एक लाख २२ हजार सात सय ४० पुरुष, ८६ हजार सात सय ८५ महिला र अन्य २७ गरी दुई लाख नौ हजार पाँच सय २२ जना नयाँ मतदाता थपिएका हुन् । कार्तिक २५ गते मात्रै १३ हजार ६६ पुरुष, १० हजार पाँच सय ६७ महिला र अन्य पाँच गरी २३ हजार छ सय ३८ नयाँ मतदाता भएका छन् ।

आयोगका सातवटै प्रदेश र ७० वटै जिल्ला निर्वाचन कार्यालयबाट हरेक दिन बिहान ८:०० बजेदेखि बेलुका ६:०० बजेसम्म मतदाता नामावली सङ्कलन तथा अद्यावधिक भइरहेको छ । आयोगले गत असोज ९ गतेदेखि सञ्चालन गरेको नामावली सङ्कलनको कार्य यही कार्तिक ३० गतेसम्म जारी राख्नेछ । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले आगामी निर्वाचनमा भाग लिई विवेकको मत प्रयोग गर्ने अवसरका लागि नाम दर्ता गराउन युवा युस्तालाई आह्वान गर्दै आउनुभएको छ ।

नाम दर्ता गर्न सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालय वा निर्वाचन आयोगले तोकेको मतदाता नामावली दर्ता स्थलमा

नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रका साथ सम्बन्धित व्यक्ति उपस्थित भई जैविक विवरण (बायोम्याट्रिक) दिनुपर्छ । यसरी विवरण दिने समय लिनका लागि अनलाइन माध्यमबाट प्रि-रजिष्ट्रेशन (पूर्वदर्ता) पनि गराउन सकिन्छ ।

अहिले नाम दर्ता गर्ने नागरिकले मताधिकार प्रयोग गर्न निर्वाचन हुने अघिल्लो दिन आगामी फागुन २० गतेसम्म १८ वर्ष पूरा भएको हुनुपर्नेछ । आयोगले हाल नामावली सङ्कलनमा देखिएको भीड व्यवस्थापनका लागि नागरिकताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका तर आगामी फागुन २० गतेसम्म १८ वर्ष पूरा नहुने नागरिकलाई हालको नाम दर्तामा भाग नलिन अग्रह पनि गरेको छ । निर्वाचनपछि पुनः नामावली सङ्कलन हुने भएकाले आशन्न निर्वाचनमा भाग लिन नपाउनेहरूले अहिले नामावली सङ्कलनमा हतार नगर्न आयोगले अग्रह गरेको हो ।

आयोगले नाम दर्ता स्थलहरूमा देखिएको अधिक चापलाई व्यवस्थापन गर्न र सहजरूपमा सेवा प्रवाह गर्नका लागि दैनिक आठ सयभन्दा बढी नाम दर्ता

भइरहेका जिल्लाहरूमा छ/छ घन्टाका दरले दुई सिफ्टमा (दैनिक १२ घन्टा) सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ । यसका लागि काठमाडौँ उपत्यकाभित्रका तीन जिल्लाको हकमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागबाट थप १४ जना कर्मचारी खटाइ सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइएको प्रवक्ता भट्टराईले जानकारी दिनुभयो । अन्य जिल्लाका लागि सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीले सेवाग्राहीको चापका आधारमा जनशक्ति खटउने गरी आयोगले नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयलाई पत्राचार गरेको छ ।

मतदाता नामावली दर्ता गर्न भने १६ वर्ष उमेर पुगेपछि मिल्नेछ । गत कार्तिक १७ गतेसम्म १८ वर्ष उमेर पूरा भई मताधिकार प्रयोग गर्न पाउनेहरूको सत् या एक करोड ८१ लाख ६८ हजार दुई सय ३० रहेको थियो । नागरिकले नागरिकताको प्रमाणपत्रमा रहेकोभन्दा भिन्नै ठेगानामा हाल स्थायी बसोबास गरेको भए नागरिकता प्रमाणपत्रको अतिरिक्त बसाइँसराइका प्रमाणपत्र वा विवाह गरी हालको स्थायी ठेगानामा आएको हकमा विवाह दर्ता प्रमाणपत्र

पेस गर्नुपर्नेछ । नामावली सङ्कलनका क्रममा विगतमा भएको नामावलीमा त्रुटि सच्याउने, नाम सार्ने, नाम हटाउने, दाबीविरोध गर्ने र नयाँ नाम थप गर्नेलगायतका कार्यहरू हुँदै आएको छ ।

दल दर्ताको संख्या एक सय २५ पुग्यो

आयोगमा हालसम्म राजनीतिक दल दर्ताको सत् या एक सय २५ पुगेको छ । । निर्वाचन घोषणापछि विभिन्न २१ नयाँ दलले निर्वाचन आयोगका दर्ताका लागि निवेदन दिएकामा अध्ययनपश्चात् स्वीकृत हुने क्रम जारी रहेको छ । पछिल्लो दिनमा कबिर सोपको नेतृत्वमा 'जोते' निर्वाचन चिह्न भएको नागरिक उन्मुक्ति पार्टी नेपाल नयाँ दर्ता भएको छ भने वामदेव गौतम नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एकता राष्ट्रिय अभियान खारेज भएको छ । हर्क साङ्घाड नेतृत्वको श्रम संस्कृति पार्टी र दिनेशराज प्रसाई नेतृत्वको गतिशील लोकतान्त्रिक पार्टी नयाँ थपिएको छ । दल विभाजन भई राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी र जनस्वराज पार्टी नयाँ दल भएका छन् ।

नेपालको संविधान, २०७२ र राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन, २०७३

म्यानेजमेन्ट इन्स्ट्र्युटका सन्तोष नेपाल, गण्डकी युनिभर्सिटीका राजकुमार थापा त्रिविका हरि (थर उल्लेख नभएको) छन् ।

सिईएमवाइटी पिटर आर हन्स, ग्लोबल इन्स्ट्र्युट फर इन्टरडिसिप्लिनरी स्टडिजका सुरेन्द्र केसी, काठमाडौँ विश्वविद्यालयका सुदनकुमार छाको नाम पनि समावेश छ । त्यसैगरी ग्रेड एकेडेमी प्रालिका रीन्द्र रकुवाल, काठमाडौँ क्यान्सर सेन्टरका सुनिलकुमार श्रेष्ठ, ग्रेट एकेडेमी प्रालिका गणेशकुमार अग्रवाल छन् ।

बायो टेक्नोलोजी सोसाइटी अफ नेपालका विकास बराल, लुम्बिनी मेडिकल कलेजका आलोक आत्रेय, एनएनआर सिका उत्तम पौडेल, सिलिकन रिफ्ट साइन्स प्रालिका पुकार खनाल, ग्लोबल हेल्थ रिसर्च एण्ड मेडिकल इन्टरभेन्सन फर डेभलपमेन्टका सुरज भट्टराई र कलेज अफ मेडिकल साइन्सेज नेपालका विपिन चौधिया छन् । सो सूचीमा नेपालका वैज्ञानिकहरू समावेश हुनुले अन्तरराष्ट्रियस्तरमा नेपालका वैज्ञानिकहरूको क्षमताको उत्कृष्ट मूल्याङ्कन भएको नाटका सचिव ढकालले बताउनुभयो । रासस

सर्वोत्कृष्ट वैज्ञानिकको सूचीमा ३१ जना नेपालमा कार्यरत समावेश

पाटन । विश्वका सर्वोत्कृष्ट वैज्ञानिकहरूको सूचीमा ३१ जना नेपालमा कार्यरत वैज्ञानिकहरू समावेश भएका छन् । नेपाल विज्ञान तथा प्रज्ञा प्रविधि प्रतिष्ठान (नाष्ट) का सचिव रवीन्द्र ढकालले दिनुभएको जानकारी अनुसार, एल्सेभियरसँगको सहकार्यमा अमेरिकाको स्ट्यानफोर्ड युनिभर्सिटीले तयार पारेको वार्षिक 'ग्लोबल -याङ्किङ'मा ३१ जना नेपाली वैज्ञानिकहरू समावेश भएका हुन् ।

“स्ट्यानफोर्ड युनिभर्सिटीले हरेक वर्ष यस्तो सूची तयार गर्छ, अध्ययन अनुसन्धानका आधारमा उहाँहरूले प्रकाशन गर्नुभएको पुस्तक र 'साइटेशन' का आधारमा यो तयार गर्छ, सन् २०२५ मा विश्वका सबैभन्दा बढी प्रभाव पार्ने शीर्ष वैज्ञानिकहरूको सूचीमा उहाँहरू पर्नुभएको हो ।” सचिव ढकालले भन्नुभयो ।

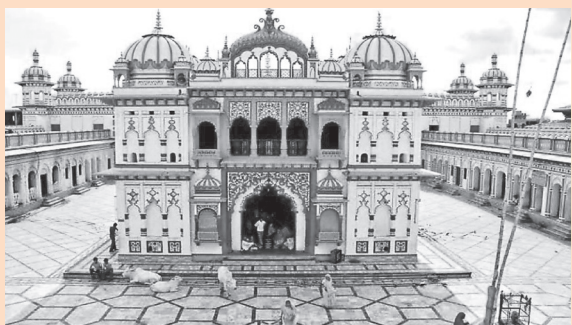
उहाँकाअनुसार नेपाली अनुसन्धानकर्ताहरूले अनुसन्धान, आविष्कार र विगोपनको माध्यमबाट विश्वव्यापी प्रभाव पारेका छन् । स्ट्यानफोर्ड युनिभर्सिटीले सार्वजनिक गरेको सूची अनुसार त्रिभुवन विश्वविद्यालयका सातजना तथा नेपाल हेल्थ रिसर्च काउन्सिल,

बिपी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र अन्तरराष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड)का दुई/दुई जना वैज्ञानिकहरू समावेश छन् ।

जसमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयका अजय भट्टराई, रमेशप्रसाद अधिकारी, भीष्म कार्की, नीरञ्जन पराजुली, रामप्रसाद शर्मा, गोविन्दप्रसाद ढुङ्गाना र त्रिवि शिक्षण अस्पतालका रिञ्जितकुमार शाह छन् । त्यसैगरी बिपी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका सञ्जीवकुमार शर्मा र सुमन रिजाल तथा अन्तरराष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड)का अरूणभक्त श्रेष्ठ र फिलिप वेस्टर शीर्ष वैज्ञानिकहरूको सूचीमा समावेश छन् ।

नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (नास्ट) का वैज्ञानिक डा नीरञ्जन कोइराला पनि सूचीमा हुनुहुन्छ । काठमाडौँ इन्स्ट्र्युट अफ कम्प्लेक्स फ्लोजका शिवप्रसाद पुडासैनी, नेपाल हेल्थ रिसर्च काउन्सिलका मेघनाथ धिमाल, ग्लोबल सेन्टर फर रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्टका छवि लाल रानाभाटको नाम सो सूचीमा उल्लेख छ ।

ट्रान्स कल्चरल साइकोसोसल अर्गनाइजेसन नेपालका मार्क जेडी जोर्डन्स, इन्टरनेशनल वाटर

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

विपक्षी दलहरूले धैर्य गर्नुपर्छ

मधेश प्रदेशमा तत्कालीन प्रदेश प्रमुख सुमित्रा सुवेदी भण्डारीले र्सविधानको धारा १६८(३)को गलत प्रयोग गरी अलोकतान्त्रिक विधिबाट नेकपा एमाले मधेश प्रदेशका संसदीय दलका नेता सरोज कुमार यादवलाई मुख्यमन्त्री नियुक्त गरेको विरोधमा सर्वोच्च अदालतमा परेको रिटमा अदालतले अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ । अन्तरिम आदेशमा मुख्यमन्त्रीलाई दीर्घकालीन असर पर्ने कुनै काम कारबाही नगरी मंसिर १० गते लिखित जवाफ पठाउन भनेको छ । दुई पक्षलाई नै सो दिन छलफलमा बोलाइएकोले अदालतबाट जुनसुकै किसिमको फैसला पनि हुन सक्नेछ । मंसिर १० गते सम्म कम्तीमा मुख्यमन्त्री यादवको कार्यकाल अन्तरिम आदेशले सुनिश्चित गरेको छ । त्यसपछि अदालतले गर्ने आदेश बमोजिमको प्रक्रिया अगाडि बढ्ने छ । मुख्यमन्त्री यादवको विपक्षमा रहेको ७ दलका ७४ जना सभासदले पनि मंगलबार सर्वोच्चमा रिट दर्ता गराएका छन् । अदालती प्रक्रियामा गइसकेको विषयमा अदालतको आदेशलाई प्रतीक्षा गर्नुपर्छ । मंगलबार सर्वोच्चले जारी गरेको आदेशको सबै पक्षबाट सम्मान हुनुपर्छ । विपक्षी दलहरूले अदालतको अर्को आदेश जारी नभए सम्म धैर्य गर्नुपर्छ । लोकतान्त्रिक पद्धतिमा चित्त नबुझेको विषयमा शान्तिपूर्ण विरोध गर्ने अधिकार सबैको छ । विपक्षी दलहरूले अलोकतान्त्रिक ढंगले गैरसंवैधानिक कार्य गर्ने प्रदेश प्रमुख विरुद्ध शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गर्ने अधिकारको उपयोग गर्दा कतैबाट बाधा हुनु हुँदैन । लोकतान्त्रिक पद्धतिमा आफ्नो अधिकारको प्रयोग गर्दा अरुको अधिकार हनर्नु गर्न नहुने मान्यता छ । मधेश प्रदेशमा पछिल्लो पटक भएको राजनीतिक उथलपुथलले एकसाथ कयौँ गैरलोकतान्त्रिक परिणाम देखिएको छ । मधेश प्रदेशका पूर्व मुख्यमन्त्री सतीश कुमार सिंहले घोषणा गरेको राजीनामा र हटाउन जनमत पार्टीले अपनाएको प्रक्रिया लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता अनुकूल थिएन । त्यसपछि लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी(लोसपा) नेपालका नेता जितेन्द्रप्रसाद सोनललाई मुख्यमन्त्री बनाउन निर्माण भएको गठबन्धन पनि लोकतान्त्रिक मुल्य मान्यतालाई लत्याउँदै बनाइएको थियो । सोनलले विश्वासको मत लिने क्रममा भएको गतिविधि पनि लोकतान्त्रिक विधि, मूल्य र मान्यता विपरित थियो । त्यसपछि प्रदेश प्रमुख भण्डारीले नाँगो नाच नै गरे । मधेश भवनस्थित आफ्नो कार्यालयमा विपक्षी दलहरूसितको छलफलमा उनले धारा १६८ (२) अनुरूप नै सरकार बनाउने वचन दिएकी थिइन् । तर मध्यरात नै उनी महोत्तरी जिल्लाको बर्दिवासस्थित एउटा बार रेष्टुरेन्टमा मुख्यमन्त्री नियुक्तको पत्र र शपथग्रहण गराएर भागिन् । र्सविधानको धाराको प्रयोगको विषय भन्दा भण्डारीले मुख्यमन्त्रीको बहाली र शपथग्रहणका लागि अपनाइएको प्रक्रियाले बढी आलोचना भएको छ । मधेश प्रदेशको मुख्यमन्त्रीको सपथ बार रेष्टुरेन्टमा गराएर भण्डारीले एमाले पार्टीप्रतिको वफादारी देखाइन् । तर उनी पनि अपमानित भएर बर्खास्त भए । उनले नियुक्त गरेका मुख्यमन्त्री पनि समस्यामा परेका छन् । मुख्यमन्त्रीको नियुक्ति र शपथ जनकपुरधाममा गराइएको भए अहिलेको समस्या आउने थिएन ।

डा.श्यामक्रिष्ण प्रसाद

देशको एउटा जिम्मेवार अनि ऐतिहासिक पार्टीका लागि उसका आन्तरिक मामलाहरू भन्दा धेरै माथि हुन्छ, राष्ट्रिय जिन्दगीको सवाल । तर देशको सबैभन्दा ठुलो मानिएको र राष्ट्रिय सङ्घटका बेला निर्णायक हुने ठानिएको नेपाली कांग्रेस अहिले इतिहासकै गहिरो अलमलमा फसेको छ ।

एकातिर सारा कार्यकर्ता, शुभेच्छुक अनि करोडौँ नागरिकले नेपाली कांग्रेसलाई पछि्र रहेको स्थिति छ भने अर्कोतिर सारा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले पनि नेपाली कांग्रेसका रणनीतिहरू पछि्र रहेको अवस्था छ । तर नेपाली कांग्रेस आफैभित्र फर्केर हेर्ने हो भने यो अलमल र गलफतीको भुमरीमा कांग्रेस आफै मात्रै होइन कांग्रेसले सिक्ने राष्ट्रलाई डुबाउने खतरा बढिरहेको छ ।

एक महिना पुन लाग्यो, नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय समितिको बैठक सकिएको छैन । आज-भोलि भन्दा भन्दै आवश्यक रूपमा बैठक लम्ब्याइएको छ । जसका कारण नेपाली कांग्रेस मूल मुद्दाबाट टाढा-टाढा भागिरहेको भान भइरहेछ । एउटा पार्टीको आन्तरिक भगडा र त्यसभित्रका असहमति वा भनौँ उसका मुद्दाहरू राष्ट्रिय जीवनका मुद्दा भन्दा माथि हुने सक्दैनन् ।

त्यसमा पनि नेपाली कांग्रेस आफैमा जिम्मेवार र ऐतिहासिक पार्टी हो । जोसँग मात्रै केही राजनीतिक अणुहरू छैनन्, बरु नेपाली काँग्रेससँग नेपाली राजनीतिक इतिहासका जीवन्त अनि सत्ता अंशहरू छन् । जो गाँसिदै-गाँसिदै राष्ट्रको सिक्ने इतिहास निर्माण भएको छ ।

तमाम प्रश्नहरूका पहाडमाथि जसरी नेपाली कांग्रेस आजको अवस्थामा पुगेको छ, राष्ट्रमाथि त्यो भन्दा भयङ्कर सङ्कट र चुनौतीका िषयहरू छन् । त्यसलाई छिचोले बाटाहरू खोज्ने कि नेपाली कांग्रेस भन्नावशेष भित्रै लुटपुटिँ रहने ?

इतिहासका त्यस्ता कैयौँ मोडहरूमा नेपाली कांग्रेसका निर्णायक कदमहरू राष्ट्र अनि राष्ट्रिय राजनीतिका लागि कालजयी भएका छन् । ००७ सालको क्रान्ति होस् वा ०४६ सालको जनआन्दोलन वा भन्दा ०६२/०६३ को नागरिक विद्रोह अनि त्यो भन्दा अघि माओवादी युद्धलाई शान्तिपूर्ण राजनीतिको मूलबाटोमा ल्याउनका त्यो बेला नेपाली कांग्रेसले उठाएको चुनौती ।

तत्कालीन सभापति स्व. गिरिजाप्रसाद कोइरालाले आफ्नो सिक्ने राजनीतिक जीवनलाई दाम्छा लगाएर राष्ट्रका निम्ति त्यो चुनौतीपूर्ण कदम उठाउनुभएको थियो । जसका कारण देश १० वर्षको

आन्तरिक सशस्त्र युद्धबाट मात्रै होइन, सकसपूर्ण शासकीय र राजनीतिक व्यवस्थालाई नै परिवर्तन गर्न सफल भयो । २४० वर्षको वंशीय शासनको त्यो खालको शान्तिपूर्ण बहिर्गमन इतिहासमा निकै कम मात्रै भएका छन् ।

इतिहासको त्यो अभिभारा निभाउने बेला हो यो । जेनजी आन्दोलनपछि देशमा राजनीतिक रिक्तता अझ गहिरो बन्दैछ । आन्दोलनले अस्वीकृत गरेका राजनीतिक दलहरू अस्तित्व नै सङ्कटमा परिरेहेको अवस्था छ । 'पुराना अनि थोत्रा' भनेर नवपुस्ताबाट अस्वीकृत राजनीतिक दलहरूको सट्टा दिनहुँ निर्वाचन आयोगमा नयाँ-नयाँ राजनीतिक दलहरूको न्वारान भइरहेको छ ।

यस्तो अवस्थामा नेपाली कांग्रेसले धुलो लागेको ऐना मात्रै पुछि्रहने कि कलङ्कले छोपिएका अनुहारहरू नै फेर्ने ? महाधिवेशन मडिसर, पुस वा वैशाख जेठमा गर्ने, निर्वाचन अघि गर्ने कि पछि गर्ने ? भन्दा पनि फागुन २१ को निर्वाचनलाई कसरी सफल बनाउने भन्ने नेपाली कांग्रेसको मूल मुद्दा हो ?

जलेको पार्टी कार्यालयमा असरल्ल बपीका

इतिहासको त्यो अभिभारा निभाउने बेला हो यो । जेनजी आन्दोलनपछि देशमा राजनीतिक रिक्तता अझ गहिरो बन्दैछ । आन्दोलनले अस्वीकृत गरेका राजनीतिक दलहरू अस्तित्व नै सङ्कटमा परिरेहेको अवस्था छ । “पुराना अनि थोत्रा” भनेर नवपुस्ताबाट अस्वीकृत राजनीतिक दलहरूको स । दिनहुँ निर्वाचन आयोगमा नयाँ-नयाँ राजनीतिक दलहरूको न्वारान भइरहेको छ ।

तस्बिरहरूले आजको कांग्रेसको नेतृत्वलाई गिज्याइरहेका छैनन् बरु बीपीका ती तमाम आदर्श र सपनाहरूलाई कांग्रेस आफैले खरानी बनाइरहेको छ, भनावशेषलाई पनि चुरचुर पारेर ।

निकासको ताजा अनि जनअनुमोदित बाटोलाई बन्द गर्दै फगत महाधिवेशनको चक्कर काटिरहेको नेपाली कांग्रेसले भोलिको पुस्तालाई के जवाफ दिने ? यी तमाम प्रश्नहरूका पहाडमाथि जसरी नेपाली कांग्रेस आजको अवस्थामा पुगेको छ, राष्ट्रमाथि त्योभन्दा पनि भयङ्कर सङ्कट, समस्या र चुनौतीका िषयहरू छन् । त्यसलाई छिचोले बाटाहरू खोज्ने कि नेपाली कांग्रेस भन्नावशेष भित्रै लुटपुटिँ रहने ?

जलेको पार्टी कार्यालयमा असरल्ल बीपीका तस्बिरहरूले आजको नेपाली कांग्रेसको नेतृत्वलाई गिज्याइरहेका छैनन् बरु बीपीका ती तमाम आदर्श र सपनाहरूलाई नेपाली कांग्रेस आफैले खरानी बनाइरहेको छ, भनावशेषलाई पनि चुरचुर पारेर ।

यो हदसम्मको राष्ट्रिय बेपर्वाह, अलमल र अनाहकको गलफती नेपाली कांग्रेसबाट यो राष्ट्रलाई कहिल्यै अपेक्षा थिएन र हुन पनि सक्दैन ।

नेपाली कांग्रेस आफैमा एउटा लोकतान्त्रिक पार्टी हो । मासबाटै जन्मिएको पार्टी हो । छलफल, विवाद र बहसहरूबाटै निकासको बाटो निस्कन्छ । लोकतन्त्रको मर्म पनि त्यही नै हो । तर पुनुपर्ने कता छ, गरेटाहरू कता अर्कोतिर पहिल्याउने जुन प्रकारको आत्मघाती भुमरी नेतृत्वले रचना गर्दैछ, त्यसले उनीहरूलाई मात्रै होइन सिक्ने राष्ट्रलाई नै डुबाउनेछ ।

यसर्थ यो समय भनेको महाधिवेशन वा नेतृत्वको अभीष्टमा अल्झिने होइन । व्यक्ति, गुट र समूहको स्वार्थ भन्दा माथि उठ्न सक्नुपर्छ । पार्टीलाई उठाउन सक्नुपर्छ । र, यो राष्ट्रमाथि मडारिइरहेका सङ्कटहरूबाट निकासको बाटो पहिल्याउनुपर्छ । राष्ट्र रहेन र राजनीति रहला, पार्टी रहलान् अनि नागरिक रहलान् अनि मात्र नेपाली कांग्रेस रहला ।

सर्किँदैन भने हात उठाउँदा हुन्छ, नेतृत्वका लागि तम्तयार जिउँदा जगदाहरूको कांग्रेसभित्र कमी छैन । होइन भने सीमित स्वार्थ र गुटगत अभीष्टका लागि पार्टी अनि सिक्ने राष्ट्रलाई नै बन्धक बनाउने छुट नेतृत्व वा पदाधिकारी कसैलाई पनि छैन ।

राजनीतिक दार्शनिक जर्ज अर्वेलले भनेका छन्,

‘मानिसलाई नष्ट गर्ने सबै भन्दा प्रभावकारी उपाय भनेको उनीहरूको इतिहासको आफ्नै बुझाइलाई इन्कार गर्नु र नष्ट गर्नु हो ।’ नेतृत्वको एउटा सानो नचाहिँदो हठ, इगो र मसिनो अविवेकले सिक्ने देशलाई नै कसरी खरानी बनाउन सक्छ भन्ने त हामीले गत भदौ २३ र २४ गते नवपुस्ताको विद्रोहको ज्वालाबाट देखिसकेका छौँ ।

र, फेरि पनि राष्ट्रिय समस्यालाई अनदेखा गर्दै मात्रै व्यक्ति, गुट अनि समूहको अभीष्टलाई मात्रै सर्वश्व ठान्यौँ भने हामीले आफ्नो इतिहास आफै मेटाउनेछौँ । अनि हामी पनि मेटिनेछौँ । यो आत्मघाती अलमल तत्काल चिर्नैपर्छ । त्यसका लागि अब नेपाली कांग्रेस भित्रको नयाँ पुस्ताले विद्रोहको चिराग सल्काउने पर्छ । त्यसको अर्थ पार्टी फुटाउने वा नयाँ पार्टीको जन्म होइन । बरु यो नेतृत्वमाथि नियन्त्रणका लागि अब नेपाली कांग्रेसका नवपुस्ताले आफ्नो शक्ति देखाउने पर्ने भएको छ ।

यति बेला महामन्त्रीहरूले भन्ने पर्छ, के-कति काम भयो ? जिम्मेवारी उहाँहरूकै हो । महाधिवेशनका लागि के-कति काम बाँकी छ र अब के-के गर्ने भनेर

कार्यकर्तालाई बुझाउने पर्छ । कार्यवाहक सभापति भनेको अहिलेको अवस्थामा सभापति नै हो । कांग्रेस परम्परा अनि विधान पनि प्रस्ट छ, कार्यवाहकका जिम्मेवारीहरू प्रस्ट छन् ।

पूर्वबहादुर खड्काजी मात्रै नेपाली कांग्रेसको पहिलो कार्यवाहक होइन । उहाँले आफ्नो राजनीतिक गुरूका रूपमा आदर गर्ने किशुनजी पनि कुनै बेला बीपीका कार्यवाहक नै हुनुहुन्थ्यो । केही गुण सिकनुपर्छ, केही आदर्श पछ्याउनु पर्छ । तर आफू सकिँदै गर्दा सबैलाई सिध्याउँछु भन्ने मूर्खतापूर्ण ध्येय एउटा लोकतान्त्रिक पार्टीका लागि कहिल्यै क्षम्य हुँदैन । अहिलेको अवस्थामा त भन्नु हुँदै हुँदैन ।

प्रस्ट कुरा के हो भने कार्यवाहक सभापति भइसकेपछि अब उहाँ कुनै गुट वा समूहको होइन । उहाँ दशौँ लाख कार्यकर्ताका लागि नेपाली कांग्रेसको सभापति हो । नेतृत्व हो । अनि राष्ट्रका निकासका लागि बाटो पहिल्याउने व्यक्ति पनि उहाँ नै हो । सर्किँदैन भने हात उठाउँदा हुन्छ, नेतृत्वका लागि तम्तयार जिउँदा जगदाहरूको नेपाली कांग्रेस भित्र कमी छैन । होइन भने सीमित स्वार्थ र गुटगत अभीष्टका लागि पार्टी अनि सिक्ने राष्ट्रलाई नै बन्धक बनाउने छुट नेपाली कांग्रेसको नेतृत्व वा पदाधिकारी कसैलाई छैन । पार्टी जीवन भनेको राष्ट्रको जीवन भन्दा माथि हुने सक्दैन । गत असोज २८ गते सुरु भएको बैठक सुरुवातदेखि नै १५औँ महाधिवेशनको गोलचक्रकम्मा फसिरहेको छ । यो महाधिवेशनको मितिलाई यसरी गोलमटोल र अलमलमा पारिएको छ कि नेपाली कांग्रेसका पदाधिकारीहरू पनि त्यसबाट बाहिर निस्कन सकिरहेका छैनन् ।

यसबाट मात्रै पदाधिकारीहरूको केही तुष मेटिन सक्ला तर लाखौँ कार्यकर्ता र नेपाली कांग्रेसका करोडौँ शुभेच्छुकहरूलाई के जवाफ दिने ? उनीहरूको आशा, भरोस र आकाङ्क्षाहरू पार्टीका लागि केही होइनन् ? यसको जवाफ कसले दिने ? अहिलेको अवस्था, समय, काल परिस्थिति सबैले भनेको छ, महाधिवेशन तत्काल आवश्यक छ । चाहे त्यो नियमित होस् वा विशेष ।

महाधिवेशन तत्कालै आवश्यक छ । चुनावभन्दा अघि नै आवश्यक छ । किनकि पार्टीभित्रै मात्र होइन, भदौ २३ र २४ को जेनजी विद्रोहले समेत अस्वीकृत अनि अपदस्त गरिसकेको राजनीतिक नेतृत्व हो यो । फेरि त्यही कलङ्क पोतिएका अनुहारहरू लिएर कसरी ताजा जनमत मान्न जानू ?

राजनीतिभित्र मात्रै गुट, उपगुट अनि समूहका अभीष्टहरू मात्रै हुँदैनन्, त्यो भन्दा माथि अलिकति नैतिकता, केही आदर्श अनि सत्य स्विकार्न सक्ने क्षमता पनि हुन्छ । नेपाली कांग्रेसको नेतृत्व त्यो भन्दा माथि उठ्न सकोस् अनि यो राष्ट्रलाई निकासको एउटा बाटोसम्म डोर्‍याउन सकोस् । इतिहासले नेपाली कांग्रेसलाई सुम्पिन खोजेको अभिभारा पनि यही नै हो । यसबाट दायौँबायाँ गर्ने र लुकीछिपी गर्ने छुट हाल कसैलाई पनि छैन । यो नेतृत्वलाई त भन्नु छँदै छैन ।रातोपाटी

कांग्रेसको अधिवेशन विवाद र सफभावित बाटो

देवकी गौतम

नेपाली कांग्रेस नेपालको सबैभन्दा पुरानो र लोकतान्त्रिक मूल्यमा आधारित राजनीतिक दल हो । स्थापनाकालदेखि नै नेपाली कांग्रेस पार्टीले लोकतन्त्र, लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको स्थापना, मानव अधिकार, र समावेशी शासन प्रणालीको पक्षमा लामो सङ्घर्ष गरेको छ । तर हालसालै पार्टीभित्र देखिएको महाधिवेशनको मिति र प्रक्रिया सम्बन्धी विवादले पार्टीलाई अनिर्णयको बन्दी बनाएको छ ।

एकातिर युवा नेतृत्व निर्वाचन अघि अधिवेशन गरेर नयाँ जनादेशसहित अघि बढ्नुपर्ने पक्षमा छ भने अर्कोतर्फ संस्थापन पक्ष निर्वाचनपछि मात्र अधिवेशन गर्नुपर्ने अडानमा छ । विगतका महाधिवेशनहरूमा नेतृत्व परिवर्तन, नीति निर्माण र संगठन सुदृढीकरणका महत्त्वपूर्ण निर्णयहरू भएका छन् । तर पछिल्ला केही अधिवेशनहरूमा नेतृत्व परिवर्तन भन्दा संस्थापन पक्षको निरन्तरताले पार्टीभित्र असन्तुष्टि बढाएको छ ।

विवादको पृष्ठभूमि

नेपाली काँग्रेसको १५औँ महाधिवेशन कहिले गर्ने भन्ने विषयमा पार्टी भित्र गम्भीर मतभेद देखिएको छ । पार्टीको विधान अनुसार प्रत्येक चार वर्षमा पार्टीको महाधिवेशन हुनुपर्ने व्यवस्था छ । असोज १८ बाट सुरु भएको केन्द्रीय समितिको बैठक सकिने कुनै छौँटकाट छैन । तर हाल नेतृत्वले कार्यकाल थप गरेर अधिवेशनलाई षष्ठि सार्ने प्रयास गरेको छ ।

युवा नेता तथा महामन्त्री गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्मा लगायतका नेताहरू निर्वाचन अघि पार्टीको आन्तरिक अधिवेशन गर्नुपर्ने पक्षमा छन् । तर, संस्थापन पक्ष भने पार्टीको विधानले दिएको सुविधा अनुसार कार्यकाल थप गर्दै निर्वाचनपछि मात्र अधिवेशन गर्नुपर्ने अडानमा उभिएको छ । यस्तो द्वन्द्वले पार्टीको आन्तरिक

एकता, जर्नविश्वास र आगामी निर्वाचनमा प्रभाव पार्न सक्ने कुरा यत्र-तत्र चर्चा छ ।

वर्तमान सिद्धान्तिका असरहरू

हामीले भुल्न हुँदैन, नेपालका हरेक राजनीतिक परिवर्तनमा आफूलाई सुभबुभफ्का साथ प्रस्तुत गर्ने दल हो- नेपाली कांग्रेस । वर्तमान सङ्क्रमणकालीन राजनीतिक परिवेशको निकास दिनुपर्ने कांग्रेसको करिब-करिब एक महिनादेखि सुरु भएको केन्द्रीय कार्य समितिको बैठक समापन नहुनु र पटक-पटक बैठक स्थगित गरेको सूचना टाँस गरेर पार्टीलाई अनिर्णयको बन्दी बनाउन कुनै पनि सिद्धान्तले दिँदैन ।

युवा पुस्ताले आँखा मिलिकक गर्दा देशले यत्रो परिवर्तनको मूल्य चुकाउनु पर्छ । तर हरेक परिवर्तनको भारी बोक्नु पर्ने कांग्रेस आफ्नो आन्तरिक बैठकमा महिनाै समय खेर फालेर रुमल्लिँदै रहेको कुराको चीतपाै निन्दा भइरहेको छ । देशभरका लगभग ५४ प्रतिशत भन्दा बढी महाधिवेशन प्रतिनिधिले हस्ताक्षर गरेर केन्द्रीय समितिलाई ज्ञापन पत्र बुझाए पनि नियमित वा विशेष महाधिवेशनको मिति तय नहुँदा पार्टीको निर्णय क्षमता कमजोर भएको प्रस्टै देखिएको छ ।

यसले राष्ट्रिय राजनीतिमा कांग्रेसको प्रभाव घटाएको छ । आम नागरिकले बाहिरबाट हेर्दा नेपाली कांग्रेस राजनीतिक अनिर्णयको चौघेरामा समल्लिएको देखिन थालिएको छ । आन्तरिक विवाद र नेतृत्वको अस्पष्टताले मतदातामा निराशा बढाएको छ । आम जनताको कांग्रेसप्रतिको विश्वासमा गिरावट आएको छ ।

त्यति मात्र होइन ऐतिहासिक परिवर्तनमा जेल-नेल बेहोरिका अग्रज नेताहरूप्रति लासित व्यङ्ग्य बाण र युवा नेतृत्वलाई गरिएको आन्तरिक प्रहार सहहमा छताछुल्ल छ । यो दुवै आत्मघाती हो । परिवर्तनको पक्षमा उभिएका युवा नेताहरूको ऊर्जा र उत्साह दबाएको छ, उनीहरू हतोत्साहित बनेका छन्, जसले दीर्घकालीन रूपमा पार्टीलाई कमजोर बनाउन पनि सक्छ ।

जेनजी आन्दोलन र नेतृत्व हस्तान्तरण

देश आफ्नो गतिमा दौडिरहेको थियो । हरेक दलका केन्द्रीय नेताहरू मनमगनको अवस्थामा थिए । दोस्रो पुस्ताका कार्यकर्ता वा आम जनताको खबरदारीलाई पार्टी नेतृत्वले नजरअन्दाज गरिरहेको थियो । तर अचानक बिजुली चम्केको गतिमा भदौ २३-२४ को

घटना भयो । जेनजी आन्दोलनले पार्टीभित्र नेतृत्व परिवर्तनको मागलाई थप बल दियो ।

आन्दोलनले युवा पुस्ताको असन्तुष्टि र परिवर्तनको चाहनालाई उजागर गर्दागर्दै पनि पार्टी संस्थापन पक्षले त्यसमा यथोचित ध्यान दिन सकेन । संस्कृतमा एउटा श्लोक छ-

नवार्क पुरतः स्फुरति नवं चन्द्रोदय शुभ तथैव नव युवायुषु देशो भवति तस्मै ।

अर्थात् जसरी नयाँ सूर्य वा नयाँ चन्द्र उदाउँदा संसारमा उज्यालो फैलन्छ, त्यसरी नै जब नयाँ युवाहरू नेतृत्वमा आउँछन् देश तेजस्वी र प्रगतिशील बन्छ ।पक्कै पनि वर्षौसम्म पटक-पटक नेतृत्व प्रदान गर्दै आइरहेका व्यक्तिले भन्दा नयाँ जोस र नयाँ जागरको साथ नेतृत्व लिने युवाहरूले नयाँ सोचलाई कार्यान्वयनको तहमा सजिलै पुर्‍याउन सक्छन् । वर्तमान राजनीतिक परिदृश्यमा जनताले नयाँ सोच, नयाँ दृष्टिकोण र युग सुहाउने नयाँ नेतृत्व खोजिरहेका छन् । अधिवेशनमार्फत नयाँ नेतृत्व चयन गरेर कांग्रेसले जनताको त्यो अपेक्षालाई सम्बोधन गर्न सक्छ । अधिवेशनले युवा र अनुभवी नेताहरूबिच सन्तुलन कायम गर्दै पार्टीलाई सशक्त बनाउन सक्छ, जसको फाइदा प्रत्यक्ष रूपमा फेरि कांग्रेसलाई नै जान्छ ।

निर्वाचन रणनीति

प्रजासुखे सुखं राज्ञः प्रजानां च हिते हितम् नात्मप्रियं हितं राज्ञः प्रजानां तु प्रियं हितम्

महाभारतमा एउटा श्लोक छ, जसको अर्थ राजनीति वा शासनको अन्तिम लक्ष्य जनता हुन्, राजा वा नेता होइन भनिएको छ । नागरिकको हितमै उसको हित र नागरिकको सुखमै नेतृत्वको सुख निहित हुन्छ । आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थ भन्दा जनताका लागि प्रिय र हितकारी कुरा नै साँचो कल्याण हुन्छ ।

राजनीतिक नेतृत्वले जताबाट कान समाते पनि आधि्रमा उसको अन्तिम नन्व्य जनता माभ्र गएर आफ्नो एजेन्डा प्रस्तुत गर्ने र जनमतमार्फत नेतृत्व अनुमोदन हुनु हो । यसो हो भने फेरि नेपाली काँग्रेसलाई यथास्थितिमा राखेर निर्वाचनमा जनतामाभ्र जाँदा जनमत प्राप्त गर्न सहज हुन्छ वा अधिवेशनमार्फत नेतृत्व हस्तान्तरण गरेर जाँदा सहज हुन्छ ? भन्ने सामान्य प्रश्न हो ।

हामीलाई विश्वास छ, केन्द्रीय सदस्यहरूले आफ्नो

विवेक बन्धक राख्नु भएको छैन । विवेक जिउँदै छ भने एक पटक ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु- पार्टीको आन्तरिक विवाद र विभिन्न मुद्दाहरूमा नेतृत्वको अस्पष्टताले मतदातामा निराशा बढाएको छ । अधिवेशनपछि नयाँ नेतृत्वसहित निर्वाचनमा जानु पार्टीको ऊर्जा पुनः स्थापित गर्ने सरल उपाय हुन सक्छ ।

बर्दलिँदो राजनीतिक परिवर्तनलाई आत्मसाथ गर्दै महाधिवेशनको मिति, प्रक्रिया र तयारीको स्पष्ट कार्यतालिका सार्वजनिक गरेर कार्यकर्तामा विश्वास जगाउन सकिन्छ । र्सविधानको पालना गर्दै निर्वाचनमा जाँदा पार्टीको विधानअनुसार प्रक्रिया अघि बढाएर अधिवेशन गरेर विधिको शासनमा विश्वास कायम गर्न गराउन सकिन्छ ।

जनतामा नयाँ आशा र विश्वास जगाउन सकिन्छ । निर्वाचन अधिको अधिवेशनले नयाँ जनादेशको आवश्यकतालाई हृदयमा राखी कार्य सम्पादन गर्ने जनविश्वास छ । वर्तमान राजनीतिक परिदृश्यमा जनताले नयाँ सोच, दृष्टिकोण र नेतृत्व खोजिरहेका छन् । अधिवेशनमार्फत नयाँ नेतृत्व चयन गरेर नेपाली काँग्रेसले जनताको अपेक्षा सम्बोधन गर्न सक्छ ।

नेतृत्व हस्तान्तरणको उदाहरण

हामीलाई थाहा छ नेतृत्व हस्तान्तरण सहजै र सरल प्रक्रियाबाट हुँदैनन् । तर विश्व राजनीति हेर्न हो भने नेतृत्व हस्तान्तरणका केही महत्त्वपूर्ण उदाहरण छन् । फ्रान्सका राष्ट्रपति फ्राँस्वा मिटर्राँ थिए । उनी सोसलिस्ट पार्टीका प्रभावशाली नेता थिए, जसले फ्रान्समा सामाजिक न्याय, श्रमिक अधिकार र युरोपेली एकताको पक्षमा काम गरे । उनकै कार्यकालमा पार्टीभित्र युवालाई अवसर दिने नीति ल्याइयो । मिटर्राँले एमानुएल म्याक्रोनलाई नेतृत्व हस्तान्तरण गर्े । म्याक्रोनले ३९ वर्षको उमेरमा फ्रान्सको राष्ट्रपति पद सम्हाल्दै इतिहासकै युवा राष्ट्रपति बने ।

विश्व राजनीतिमा हामी सबैले सुनेको चर्चित नाम हो- नेल्सन मण्डेला । मण्डेला दक्षिण अफ्रिकाको पहिलो अश्वेत राष्ट्रपति थिए । जसले रङ्गभेद अन्त्यपछि लोकतान्त्रिक निर्वाचनमार्फत सत्ता सम्हाले । उनले २७ वर्ष जेल जीवन बिताएपछि राष्ट्रिय मेलमिलाप, सहिष्णुता र लोकतन्त्रको आधारमा देशको नेतृत्व गरे । मण्डेलासित सन् १९९९ मा स्वेच्छाले राष्ट्रपति पदबाट राजीनामा दिएर थाबो म्बेकीलाई आफ्नो

उत्तराधिकारीको रूपमा नेतृत्व हस्तान्तरण गरे ।

पूर्वीय दर्शक र हाम्रो धर्मशास्त्र अनुसार हेर्ने हो भने राजा रामले वनवास जानु पूर्व आफ्नो भाइ भरतलाई राज्यको उत्तराधिकारी प्रदान गरे । यो बदलिँदो परिवेशमा पनि ठुलो छाती गरेर नेपाली काँग्रेसका नेताहरूले सङ्क्रमणबाट देशलाई पार लगाउन स्वतःस्फूर्त रूपमा युवालाई नेतृत्व हस्तान्तरण गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

सम्भावित उपायहरू

हामीलाई थाहा छ राजनीतिक नेतृत्व हस्तान्तरण भनेको छाडेर जानेहरूका लागि पक्कै सहज हुँदैन । नेपाली काँग्रेसको १५औँ महाधिवेशन नेतृत्व हस्तान्तरण मात्र नभई यो काँग्रेस भित्रको लामो समयदेखि प्रश्न उठेको पुस्तान्तरणको बहसलाई सार्थक तुल्याउन कोशेदुब्जा साबित हुनेछ ।

यो संसारमा यस्तो कुनै जडीबुटी हुँदैन, जसबाट औषधि नबनोस् । र, यस्तो कुनै कठिन समय हुँदैन, जसको समाधान नहोस् । काँग्रेस भित्रको नेतृत्व हस्तान्तरणको वर्तमान किचलोलाई समाधान गर्न सल्लाहकार समिति गठन गर्नु नै अचुक उपाय हुन सक्छ । यसबाट अग्रज नेताहरूको साख पनि जोगिन्छ र उहाँहरूको मानमर्दन पनि हुँदैन । यसबाट जेनजी आन्दोलनको भावनाको पनि कटार हुन्छ ।

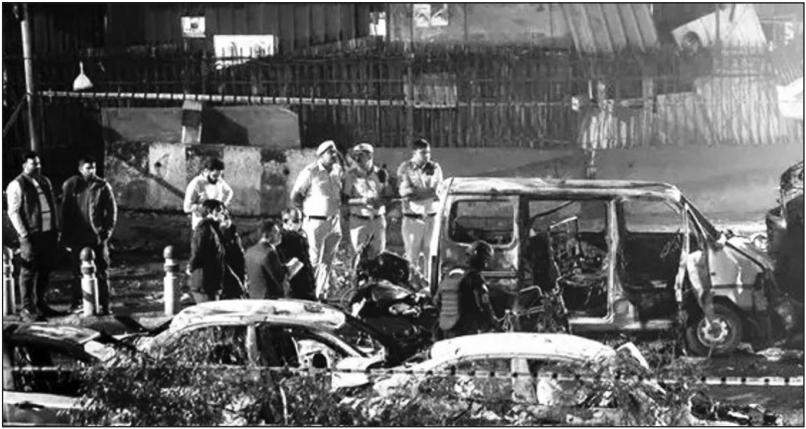
पुरानो अनुभव र नयाँ जोसको मिलनले मात्र संगठन वा राष्ट्र बलियो हुन्छ । अग्रज नेताहरूले यहाँसम्मको यात्रामा नेपाललाई र नेपाली कांग्रेसलाई जसरी डोर्‍याएर ल्याउनु भयो त्यसप्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दै रूखको पुराना पातलाई उचिचत संरक्षण गर्नु र नयाँ पालुवालाई अघि बढ्न दिनु नै अहिलेको उपयुक्त विकल्प हो ।

काँग्रेस अहिले सङ्क्रमणकालीन मोडमा छ । कांग्रेस मात्र होइन देश नै सङ्क्रमणकालमा छ । यस्तो अवस्थामा कांग्रेसको आन्तरिक विवादलाई समाधान नगरी निर्वाचनमा जानु आत्मघाती हुन सक्छ ।

त्यसैले अग्रज नेताहरूको सल्लाहकार समितिमार्फत व्यवस्थापन गरेर सहमति निर्माण गर्दै अधिवेशनमार्फत युवा नेतृत्वलाई अघि सारेर निर्वाचनमा जानु पार्टीको दीर्घकालीन हितमा हुनेछ ।

यसले न केवल पार्टी भित्रको ऊर्जा पुनर्स्थापित गर्नेछ जनतामा पनि कांग्रेसप्रति उत्साह, आशा र विश्वास जगाउनेछ ।रातोपाटी

दिल्ली विस्फोटपछि काश्मीरमा प्रहरीको कडाइ, धेरै सन्दिग्ध हिरासतमा

एपी श्रीनगर ।भारतीय सुरक्षा निकायहरूले यस हप्ता नयाँदिल्लीमा भएको घातक कार विस्फोटको अनुसन्धानको सिलसिलामा विवादित काश्मीर क्षेत्रमा व्यापक छापामादैँ धेरै सन्दिग्धलाई हिरासतमा लिएको अधिकारीहरूले बुधबार जनाएका छन् ।

सोमबार राजधानी नयाँदिल्लीको ऐतिहासिक लाल किल्ला नजिकै भएको उक्त विस्फोटमा कम्तीमा आठ जनाको मृत्यु भएको थियो र दर्जनौँ घाइते भएका थिए । अधिकारीहरूले मञ्जलबार यस घटनालाई सम्भावित आतङ्कवादी गतिविधिका रूपमा अनुसन्धान भइरहेको पुष्टि गरेका छन्, जसअनुसार अनुसन्धानकर्ताहरूलाई व्यक्तिहरूलाई पक्राउ गर्न वा हिरासतमा लिन विशेष कानूनी अधिकार प्राप्त हुन्छ ।

१७औँ शताब्दीमा निर्माण गरिएको लाल किल्ला भारतको प्रमुख ऐतिहासिक र सांस्कृतिक प्रतीक हो । यहाँ प्रत्येक वर्ष अगस्त १५ का दिन प्रधानमन्त्रीहरूले स्वतन्त्रता दिवसको सम्बोधन गर्ने परम्परा छ ।यदि यो विस्फोट राजाजानी गरिएको आक्रमण भएको प्रमाणित भयो भने यो सन् २०११ पछि भारतको राजधानीमा भएको सबैभन्दा घातक घटना हुनेछ ।काश्मीरको दक्षिणी पुलवामा जिल्लामा मञ्जलबार राति गरिएको शु्त्र लाबद्ध छापामा कम्तीमा पाँच व्यक्तिलाई सोधपुछका लागि हिरासतमा लिइएको प्रहरीले जनाएको छ ।

अधिकारिहरूका अनुसार सोमबारको विस्फोट त्यसअघि केही घण्टा मात्र अघि भारतीय नियन्त्रित काश्मीरमा प्रहरीले

नयाँदिल्ली बाहिरी क्षेत्र फरीदाबादमा सञ्चालन भइरहेको सन्दिग्ध आतङ्कवादी सेललाई ध्वस्त पारेको घोषणा गरेपछि भएको हो । फरीदाबादमा दुई चिकित्सकसहित कम्तीमा सात जनालाई पक्राउ गरिएको थियो । प्रहरीले ठूलो मात्रामा हतियार र बम बनाउने सामग्री जफत गरेको बताइएको छ ।

भारतीय समाचार संस्थाहरूका अनुसार दिल्ली विस्फोट उक्त सेलसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको हुन सक्ने आशङ्का गरिएको छ । तर प्रहरी निकायहरूले चलि्रहेको अनुसन्धानलाई कारण देखाउँदै यस विषयमा औपचारिक टिप्पणी गर्न अस्वीकार गरेका छन् ।मुद्दासँग

दिल्ली प्रहरीका प्रवक्ता सञ्जय त्यागीले अनुसन्धानकर्ताहरूले “आतङ्कवादी आक्रमण, आकस्मिक विस्फोट वा कारमा भएको यात्रिकक विफलता जस्ता सबै कोणबाट अनुसन्धान गरिरहेको” जानकारी दिनुभयो ।

परिचित चार काश्मीरी प्रहरी अधिकारीले नाम नखुलाउने सर्तमा बताएका अनुसार यो अनुसन्धान अक्टोबर १९ मा श्रीनगर वरपर भारतविरोधी पोस्टरहरू देखाएपछि सुरु भएको थियो । ती पोस्टरहरूले काश्मीरमा तैनाथ भारतीय सैनिकहरूमाथि आक्रमण गर्ने धम्की दिएका थिए ।

अधिकारीहरूले सिसिटिभी फुटेजको सहयोगमा सन्दिग्धहरूको पहिचान गरिएको र सुरुमा कम्तीमा तीन जनालाई पक्राउ गरिएको जानकारी दिएका छन् । पछिल्लो तीन हप्तामा

सोधपुछका क्रममा भारतका दुई सहरमा कार्यरत दुई काश्मीरी चिकित्सक र अन्य दुई स्थानीय व्यक्तिलाई पनि हिरासतमा लिइएको छ ।

स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूले उक्त विस्फोटमा प्रयोग गरिएको कारको चालक काश्मीरको भएको दाबी गरेका छन् । भारतीय समाचार संस्थाहरूले फरीदाबादको मेडिकल कलेजमा कार्यरत एक काश्मीरी चिकित्सक त्यही कारमा सवार थिए कि थिएनन् भन्नेबारे प्रहरी अनुसन्धान चलि्रहेको जनाएका छन् । हालसम्म प्रहरी निकायहरूले यी दाबीहरूको पुष्टि गरेका छैनन् । तर भारतीय सञ्चार माध्यमहरूका अनुसार सम्भवतः चिकित्सकले गिरफ्तारीबाट बच्न जानाजानी विस्फोट गराएको वा अनजानमा विस्फोटक पदार्थ ओसार्ने क्रममा दुर्घटना भएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ ।

दिल्ली प्रहरीका प्रवक्ता सञ्जय त्यागीले अनुसन्धानकर्ताहरूले ‘आतङ्कवादी आक्रमण, आकस्मिक विस्फोट वा कारमा भएको यात्रिकक विफलता जस्ता सबै कोणबाट अनुसन्धान गरिरहेको’ जानकारी दिनुभयो ।यसबीच, पुलवामा जिल्लाका चिकित्सकमध्ये एकजना सन्दिग्धकी बहिनी शुगुप्ता जानले गत शुक्रबारदेशि आफ्नो भाइसँग सम्पर्क हुन नसकेको बताउनुभयो । “उहाँले शुक्रबार

दिल्ली प्रहरीका प्रवक्ता सञ्जय त्यागीले अनुसन्धानकर्ताहरूले “आतङ्कवादी आक्रमण, आकस्मिक विस्फोट वा कारमा भएको यात्रिकक विफलता जस्ता सबै कोणबाट अनुसन्धान गरिरहेको” जानकारी दिनुभयो ।

हामीलाई फोन गरेर घर आउँछु भन्नुभएको थियो । तीन दिनपछि आउने बताउनुभएको थियो, तर त्यसपछि कुनै सम्पर्क भएन”, उहाँले भन्नुभयो ।

उहाँका अनुसार सोमबार राति प्रहरी अधिकारीहरू घरमै आएर चिकित्सककी आमासँगै उनका दुई दाजुभाइलाई पनि सोधपुछका लागि साथमा लगेका छन् । भारतीय अधिकारीहरूले भने अनुसन्धान सवेदनशील भएकाले थप विवरण सार्वजनिक गर्न अस्वीकार गरेका छन् ।

पदबाट हटाउने सबै प्रयासको यूकेका प्रधानमन्त्री स्टार्मरले 'प्रतिकार गर्ने'

बीबीसी काठमाण्डु । यूकेका प्रधानमन्त्री किअर स्टार्मरलाई लेबर पार्टीको नेतृत्वबाट हटाउन आफ्नै सांसदहरूले गर्न सक्ने प्रयासको स्टार्मरले प्रतिकार गर्ने उनका सहयोगीहरूले बताएका छन्।

अबको १५ दिनपछि पेस हुने बजेटलगत्तै स्टार्मरको पद जोखिममा पर्ने सक्ने डर उनका सहयोगीहरूमा उत्पन्न भएको छ।आलोचकहरूले यो डाउनिङ स्ट्रीटस्थित प्रधानमन्त्रीको कार्यालय “पूरे प्रतिरक्षात्मक” बनेको प्रमाण भएको भन्दै त्यसले सरकारलाई “सङ्कटबाट बाहिर निस्कन नसघाउने” बताएका छन्। स्टार्मरलाई पदबाट हटाउने षड्यन्त्र भएको दाबी गर्दै उनका सहयोगीहरूले नेतृत्व परिवर्तन गर्दा अवस्था भन्न बिग्रिन सक्ने जोखिम रहेको चेतावनी दिएका छन्।

लेबर पार्टीका सांसदहरूले किअर स्टार्मरलाई हटाएर पार्टीको नेतृत्व लिन सक्ने सम्भावित व्यक्तिका रूपमा छलफल गरेकामध्ये उनीसँग निकट केही मन्त्रीहरू पनि छन्। त्यसका लागि स्वास्थ्यमन्त्री वेस स्ट्रीटिङ र गृहमन्त्री शबाना महमूदको नाम पनि चर्चामा छ। कतिपयले ऊर्जामन्त्री एड मिलिब्यान्ड र भूतपूर्व यातायातमन्त्री लुईस हेगले पनि लेबर पार्टीको नेतृत्व लिन सक्ने अनुमान गरेका छन्। “उनले स्टार्मरले यसको प्रतिकार गर्ने छन्,” एक मन्त्रीले भने। उनले सन् २०२१ मा भएको एउटा महत्त्वपूर्ण उपनिर्वाचनमा लेबर पार्टीले कन्जर्भेटिभ पार्टीसँग हार बेहोरेको

र त्यस बेला स्टार्मर आफैँले लेबर नेताबाट राजीनामा दिनेबारे छलफल चलाएको उदाहरण दिए। तर अहिले त्यस्तो अवस्था नरहेको उनको तर्क छ।“लेबर पार्टीलाई चुनाव जिताउने र अहिले जीवित रहेका दुई नेतामध्ये उनी पनि एक हुन्। सत्र महिनापछि उनिविरुद्ध उभिनु मूर्खता हुन्छ” स्कटल्यान्ड र वेल्सका संसदीय चुनाव र आगामी मे महिनामा इङ्ल्यान्डका धेरै भागमा हुने स्थानीय निर्वाचनपछि सरकार अन्त्यारोमा पर्ने सक्ने कुरा लेबर पार्टीका कैयैले केही महिनायता बुझेका छन्।

यी निर्वाचनमा लेबर पार्टीले नराम्रो परिणाम भोग्न सक्ने ठानिएको छ। तर ती निर्वाचनसम्म कुदाँ निकै ढिलो भइसक्ने चिन्ता व्यक्त गर्दै पार्टीभित्र केहीले अहिले नै शीर्ष नेतृत्व फेर्ने विषयमा सोच्नुपर्ने धारणा राखेका छन्।डाउनिङ स्ट्रीट पनि त्यस्तो सम्भावित सङ्कटबारे सचेत छ। एक वरिष्ठ लेबर सांसदले

बीबीसीसँग भने, “स्थानीय निर्वाचनसम्म पखौँ भन्ने सुफाव राम्रो हो। तर त्यसो गर्दा पार्टीका कार्यकर्ताहरूलाई जोखिमतिर धकेल्नुपर्छ। हामी सबै स्थानीय प्रतिनिधिहरू गुमाउन सकिदैनौँ” लेबर पार्टीकै अर्को स्रोतका अनुसार बजेटपछि स्टार्मरको विकल्प खोज्नेहरूको सर््या दिनानुदिन बढ्दै गएको छ।

“यदि वेस स्ट्रीटिङले आँट गरे र अघि बढे भने उनले क्रिसमससम्म प्रधानमन्त्री बन्न सक्छन्,” उक्त स्रोतले भन्यो। प्रधानमन्त्रीप्रति निकट मानिएका केही स्ट्रीटिङ महत्त्वकाङ्क्षी बनेको ठान्छन्। यद्यपि स्ट्रीटिङका एक प्रवक्ताका अनुसार त्यस्ता दाबीहरू पूर्णतः असत्य हुन्। “वेसको प्राथमिकता एनएचएस (राष्ट्रिय स्वास्थ्य सेवा)मा १५ वर्षमा पहिलो पटक प्रतीक्षा सूची घटाउने, अढाइ हजार थप चिकित्सक भर्ना गर्ने र उनको ज्यान बचाएको एनएसलाई पुनर्निर्माण

गर्नेमा मात्रै केन्द्रित छ,” उनले भने। स्वास्थ्यमन्त्री स्ट्रीटिङले बुधवार केही सञ्चारमाध्यमलाई अन्तर्वाता दिने तयारी गरेका छन्। उनको अन्तर्वाताले इङ्ल्यान्डको एनएचएसमा परिवर्तन गर्ने योजनामा केन्द्रित हुने ठानिएको छ। सरकारमा रहेको एक स्रोतका अनुसार डाउनिङ स्ट्रीट पूरै प्रतिरक्षात्मक अवस्थामा पुगेको छ र बिनाकारण अतिनिष्ठावान् मन्त्रीहरूमाथि पनि खनिन थालेको छ।“किअर स्टार्मरका सहयोगीहरूको टोलीले आफ्नै मान्छेहरूविरुद्ध प्रधानमन्त्रीलाई ब्रीफ गर्नु दुर्भाग्यको कुरा हो। एन्जेल, लीसा र लुसीसँग पनि त्यस्तै भएको थियो। अहिले वेसको पालो आएको छ,” स्रोतले भन्यो।उक्त सरकारी स्रोतले भूतपूर्व उपनेता एन्जेल रेनर, वर्तमान उपनेता लुसी पावेल अनि संस्कृतिमन्त्री लीसा नन्दीलाई डाउनिङ स्ट्रीटले विश्वास नगरेको प्रसङ्ग निकाल्दै भन्यो।

प्रधानमन्त्रीका समर्थकहरू नेतृत्वको प्रतिस्पर्धाले पार्टीलाई कन्जर्भेटिभ पार्टीको कार्यकालको अन्तिम वर्षहरूजस्तै अव्यवस्था निम्त्याउने र जनादेश नपाएका व्यक्ति नेता बन्न सक्ने बताएका छन्।नेतृत्वको खेलका कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजार पनि अस्थिर हुने र अमेरिकी राष्ट्रपति डोनल्ड ट्रम्पसँग स्टार्मरले स्थापित गरेको सम्बन्ध पनि बिग्रिन सक्ने उनीहरूको तर्क छ।मतसर्वेक्षणहरूमा किअर स्टार्मर निकै अलोकप्रिय देखिएका छन्। केही महिनायता लेबर पार्टीको पक्षमा २० प्रतिशतभन्दा बढी मतदाता नभएको देखिन्छ।

बङ्गलादेशको मदिरा उद्योगको आश्चर्यजनक सफलता

एएफपी दारसाना ।हाल इस्लामवादी शक्तिहरू पुनः राजनीतिक रूपमा सक्रिय हुँदै गरेकाे मुस्लिम बहुल देश बङ्गलादेशमा त्यहाँको एक मात्र सरकारी इजाजत प्राप्त डिस्टिलरीको परिसरमा मिठास मिसिएको सिरपको सुगन्ध फैलिएको छ ।

सरकारी स्वामित्वको ‘क्यारो एन्ड कम्पनी’ नामक यो उद्योगले पछिल्लो आर्थिक वर्षमा अभूतपूर्व नाफा कमाएको छ । यसलाई देशको कठोर मदिरा नीति र सामाजिक निषेधबीचको आश्चर्यजनक उपलब्धि मानिएको छ ।

विश्वको मुस्लिम राष्ट्र बङ्गलादेशमा मदिरा उत्पादन र बिक्री कडा रूपमा नियमनमा राखिएको छ । करिब १७ करोड जनसत् या भएको देशमा विशाल बहुमतले यसका उत्पादन किन्नु वा उपभोग गर्न पाउँदैनन् । यद्यपि, ८७ वर्षअघि ब्रिटिस शासनकालमा स्थापना भएको क्यारो एन्ड कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०२४-२५ मा एक करोड अमेरिकी डलर बराबरको नाफा कमाएको र कर तिरेको कम्पनीका प्रबन्ध निदेशक रबिक हसनले बताउनुभयो ।“कम्पनीको इतिहासमै यो सबैभन्दा बढी नाफा हो”, हसनले भन्नुभयो, “हामीले आगामी वर्षहरूमा अब वृद्धि हुने अपेक्षा राखिरहेका छौँ ।”

बङ्गलादेश पछिल्ला वर्षहरूमा

प्रोत्साहित गर्दैँनै”, हसनले स्पष्ट पाउँ थप्नुभयो, “हामीले उत्पादन तिनीहरूलाई मात्र बेच्ने गर्छौँ, जो पहिले नै पिउँछन् ।” बङ्गलादेशमा मादक पदार्थ खरिद गर्न सरकारी अनुमति अनिवार्य छ । मादक पदार्थ खरिद गर्न २१ वर्ष उमेर पूरा गरेका व्यक्तिलाई मात्र दिइन्छ र प्रायः गैर-मुस्लिमहरूलाई मात्र उपलब्ध हुन्छ । अनुमतिपत्र लिन चिकित्सकीय सिफारिस आवश्यक हुन्छ ।

नार्कोटिक्स कन्ट्रोल विभागका महानिर्देशक हसन मारुफका अनुसार मदिरा निषेधित छ, तर केही समुदायका लागि अपवादको व्यवस्था गरिएको छ ।

उपलब्ध गराइरहेको छ ।

अवैध मुनशाइन उत्पादन र आयातित मदिरामा हुने खतरनाक मिलावटको समस्याले ग्रस्त देशमा यी उत्पादनहरू सुरक्षित विकल्पका रूपमा स्थापित भएका छन् ।४२ वर्षीय माछा व्यापारी प्रिन्स मामुनले आफू दुई दशकदेखि क्यारोका उत्पादन सेवन गर्दै आएको बताउनुभयो । “यो आयातित ब्रान्डभन्दा सस्तो र भरपर्दो छ”, उहाँले भन्नुभयो । महिनामा करिब २० दिन पिउने मामुनसँग आधिकारिक अनुमति पनि छ । “म क्यारोका उत्पादनहरू कुनै शङ्का बिना पिउँछु”, उहाँले आत्मविश्वासपूर्वक भन्नुभयो ।

त्यस्तै, बोटालिङ युनिटमा कार्यरत ३८ वर्षीय शाह आलम नामका कर्मचारी कष्टर मुस्लिम हुनुहुन्छ तर कहिल्यै मदिरा नपिएको बताउनुहुन्छ । तर उहाँले डिस्टिलरीले स्थानीय समुदायमा रोजगारी, शिक्षा र सामाजिक सहयोगमार्फत मुख्यतया हिन्दू कामदारहरूबीच लोकप्रिय छ । बङ्गलादेशको करिब १० प्रतिशत जनसत्ा गैर-मुस्लिम (मुख्यतया हिन्दू) रहेको अनुमान छ ।यस वर्ष कम्पनीको चिनी विभागले घाटा बेहोरे पनि त्यसका मिलहरूले मल, भिनेगर र औद्योगिक मदिरा उत्पादन गरेका छन् । जमुना समूहको स्वामित्वमा रहेको देशको एक मात्र विश्व उत्पादन गर्ने ‘हन्टर बुअरी’ सँगै क्यारोले वैधानिक मदिराको प्रमुख स्रोत

सन् २०२५ मा विश्व वाइन उत्पादन सामान्य सुधारतर्फ

एएफपी पेरिस । गत वर्षको तीव्र मन्दीपछि सन् २०२५ मा विश्वव्यापी वाइन उत्पादन सामान्य सुधारको दिशामा रहेको उद्योगको अन्तर्राष्ट्रिय निकायले बुधबार जानकारी दिएको छ ।

तर, जलवायु परिवर्तन र उपभोक्ताहरूको बदलिँदो उपभोग बानीका कारण उत्पादन हालसालैको औसतभन्दा अर्धे तल रहरहने अनुमान गरिएको भाइन र वाइनको अन्तर्राष्ट्रिय सङ्गठन (ओआइभी) ले जारी गरेको विश्लेषणमा उल्लेख छ ।

विश्लेषणअनुसार, यस वर्ष विश्वमा करिब २३ करोड २० लाख हेक्टरतइर वाइन उत्पादन हुने सम्भावना छ । यो सन् २०२४ को तुलनामा तीन प्रतिशतले बृद्धि हो । गत वर्षको उत्पादन सन् १९६१ यताकै सबैभन्दा न्यून वार्षिक स्तरमा पुगेको थियो ।ओआइभीले

उत्पादनलाई लगभग सामान्य स्तरमा ल्याउन सफल भएको छ । केही मध्य तथा दक्षिणपूर्वी युरोपेली देशहरूले पनि पछिल्ला वर्षको तुलनामा सुधार देखाएका छन् । उर्ती गोलार्धका अन्य क्षेत्रहरूमा संयुक्त राज्य अमेरिकाले सन् २०२४ को स्तरबाट ‘केवल आंशिक पुनरुत्थान’ हासिल गरेको छ ।

दक्षिणी गोलार्धमा भने दक्षिण अफ्रिका, अस्ट्रेलिया, न्युजिल्यान्ड र ब्राजिलजस्ता देशहरूले मध्यम सुधार देखाएका छन् । यी देशहरूको पुनरुत्थानले चिलीमा भएको उल्लेखनीय गिरावटलाई केही हदसम्म सन्तुलनमा ल्याएको छ । चिलीमा गम्भीको असामान्य लहर, न्यून वर्षा र पानीको अभावले उत्पादनमा ठूलो असर पारेको थियो ।यद्यपि जलवायु परिवर्तनका कारण केही उत्पादक देशहरू गम्भीर रूपमा प्रभावित भए पनि समग्र

विश्वका २९ प्रमुख उत्पादक देशहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्कका आधारमा यो मूल्याङ्कन गरेको हो । ती देशहरूले विश्व वाइन उत्पादनको करिब ८५ प्रतिशत हिस्सा ओगट्छन् ।सन् २०२५ को दृष्टिकोणले ‘जलवायु चुनौती र बदलिँदो उपभोग मोडेलका कारण विश्वव्यापी आपूर्तिमा भइरहेको लगातार कमीको पुष्टि गरेको’ ओआइभीले जनाएको छ ।

विश्व वाइन उत्पादनको ६० प्रतिशत हिस्सा ओगट्ने युरोपेली सङ्घ (यूयु) ले अहिले पनि ‘उच्च जलवायु परिवर्तनशीलता’ को सामना गरिरहेको छ । फ्रान्स र स्पेनले यस वर्ष उल्लेखनीय रूपमा कम फसल रेकर्ड गरेका छन् भने इटालीले

तस्बिर भने पूर्णतः नकारात्मक छैन । ओआइभीका महानिर्देशक जोन बार्करका अनुसार विश्वव्यापी वाइन आपूर्ति अहिलेको कमजोर मागसँग सन्तुलनमा आउँदैछ । यो उद्योगका लागि दीर्घकालीन रूपमा सकारात्मक सङ्केत हो ।

“हामीले यो कहिल्यै बिर्सनु हुँदैन कि ती जलवायु प्रभावहरूबाट व्यक्तहरू र क्षेत्रहरू प्रत्यक्ष प्रभावित छन्”, बार्करले भन्नुभयो, “तर जब हामीले विश्वव्यापी आपूर्ति र मागको अवस्थालाई समग्र दृष्टिकोणबाट हेर्ने हो भने यो सन्तुलित र सकारात्मक तस्बिर हो—जसले वाइनको निर्मात मूल्य निर्धारणलाई थप मजबुत बनाइरहेको छ ।”

भुटानको दुई दिने राजकीय भ्रमण सकेर प्रधानमन्त्री मोदी, स्वदेश फिर्ता

एएनआई नयाँदिल्ली ।प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी दुई छिमेकी देशहरू बिचको मित्रता र सहयोगको घनिष्ठ सम्बन्धलाई अभ् सुदृढ पार्ने उद्देश्यले भुटानको दुई दिने राजकीय भ्रमणको सकेर बुधबार नयाँ दिल्ली फर्किनु भएको छ ।

थिम्पूबाट दिल्लीका लागि प्रस्थान गर्नु अघि प्रधानमन्त्री मोदीले भुटानी जनता र सरकारलाई उनीहरूको न्यानो आतिथ्यका लागि कृतज्ञता व्यक्त गर्दै सामाजिक सञ्जाल एक्समा एउटा पोस्ट गर्नु भएको छ ।

एएफपी पेरिस । हालै सार्वजनिक गरिएको एक अन्तर्राष्ट्रिय सर्वेक्षणले मानिसहरूका लागि कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई) द्वारा सिर्जना गरिएको सजीत र मानवद्वारा कम्पोज गरिएको सजीतबीचको भिन्नता छुट्याउन सक्नेछ ।

सर्वेक्षण अक्टोबर ६ देखि १० सम्म ब्राजिल, बेलायत, क्यानाडा, फ्रान्स, जर्मनी, जापान, नेदरल्यान्ड्स र संयुक्त राज्य अमेरिकामा सञ्चालन गरिएको थियो । डिजकरा अनुसार आधाभन्दा बढी सहभागीहरूले फरक छुट्याउन नसक्दा आफूलाई ‘असहज’ महसुस गरेको बताएका थिए ।

अध्ययनका क्रममा एआई प्रविधिको व्यापक प्रभावबारे पनि

प्रश्नहरू सोधिएको थियो । करिब ५१ प्रतिशत उत्तरदाताले एआईका कारण रिस्टिमिड प्लेटफर्महरूमा ‘कम गुणस्तको सजीत’ बढ्ने विश्वास व्यक्त गरे भने भण्डै दुई तिहाइले यसले ‘सजीतमा मौलिक रचनात्मकता घटाउने जोखिम’ रहेको धारणा राखे ।

डिजकरा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत एलेक्सिस ल्यान्टर्नियरले विश्लेषणमा भन्नुभयो, “यो सर्वेक्षणले श्रोता समुदायले सजीतप्रति गहिरो चासो राख्छन् भन्ने स्पष्ट रूपमा देखाउँछ । उनीहरू एआईले बनाएको वा मानिसले सिर्जना गरेको दृयांक सुन्दैछन् भनेर थाहा पाउन चाहन्छन् ।”

कम्पनीका अनुसार पछिल्ला महिनाहरूमा यसको प्लेटफर्ममा एआई-निर्मित सामग्रीको अपलोड दर तीव्र गतिमा बढिरहेको छ र यस्ता गीतहरूले ठूलो सत्ायामा श्रोता पनि पाएका छन् । सन् २०२५ को जनवरीमा प्रत्येक दिन रिस्टमि गरिएका १० मध्ये केवल एउटा दृयांक एआई-निर्मित थियो, तर दश महिनापछि त्यो अनुपात बढेर तीनमध्ये एक अर्थात् दैनिक भण्डै ४० हजार एआई गीतसम्म पुगेको छ ।

सर्वेक्षणमा सहभागी ८० प्रतिशत उत्तरदाताले एआई-निर्मित सजीतलाई स्पष्ट रूपमा चिन्ह लगाएर प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ ।

मनास्लु आरोहणको वैकल्पिक मार्ग खोजी

मनाङ । हिमाली जिल्ला मनाङको नासौँ गाउँपालिकाले मनास्लु हिमाल आरोहणको नयाँ पदमार्गको प्रारम्भिक अध्ययन सुरु गरेको छ ।

मनास्लु आरोहणका लागि सहज बाटो पहिचान गर्ने उद्देश्यले गाउँपालिकाको समन्वय र अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्वाप) को प्रायोजनमा पदमार्ग सर्वेक्षण सुरु गरिएको छ ।

हाल मनास्लु आरोही काठमाडौँबाट गोरखाको आरुघाट, सामागाउँ हुँदै यात्रा गर्छन् । पूर्वतर्फबाट मनास्लु आरोहण सुरु गर्छन् । तर, मनाङको नासौँ गाउँपालिकाले काठमाडौँबाट लमजुङको बेसीसहर हुँदै धारापानी, तिल्चे, गुवा, सुती खोला, याकखर्क हुँदै भीमथाङमा बास बसेर पश्चिमतर्फबाट आरोहणको सम्भावनाबारे अध्ययन सुरु गरेको छ ।

सामागाउँ र भीमथाङ दुवैतर्फको आरोहण मार्ग छ हजार मिटर उचाइ क्याम्प श्रीमा पुगेर मिसिन्छ । गोरखामा पर्ने यस हिमाल आठ हजार १६३ मिटर अग्लो छ । सन् १९५६ मे ९ मा जापानका टी इमानिस र नेपालका म्याल्सेन नोर्बुले यस हिमालको पहिलो पटक आरोहण गर्नुभएको थियो । त्यतिबेला भीमथाङबाटै आरोहण भएको र पछि पदमार्गमा क्षति पुगेपछि सामागाउँतर्फबाट आरोहण थालिएको नासौँ गाउँपालिका अध्यक्ष

गुरुङले बताउनुभयो ।

पु नः भीमथाङबाट आरोहणको सम्भावनाबारे प्रारम्भिक अध्ययनमा संलग्न कर्मा शेर्पाले थप अध्ययन आवश्यक रहेको बताउनुभयो । “हामी जाँदा हिउँ थियो, त्यसैले थप अध्ययन आवश्यक छ”, उहाँले भन्नुभयो, “भीमथाङतर्फको मार्गमा पहिरोको जोखिम कति छ । सहज हुन्छ कि हुँदैन भन्ने जस्ता विभिन्न प्राविधिक विषयको अध्ययन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।”

शेर्पाले पहिलो चरणमा फोटो/भिडियो खिचेर ल्याएको र अनुभवी आरोहीबाट त्यसको विश्लेषण गरेर निष्कर्ष निकाल्न बाँकी रहेको बताउनुभयो । गाउँपालिका अध्यक्ष धनबहादुर गुरुङले अनुभवी माउण्टेन गाइडको सहभागितामा प्रारम्भिक

सम्भाव्यता अध्ययन सुरु गरेको तर निष्कर्ष आउन बाँकी रहेको बताउनुभयो । यदि भीमथाङतर्फको मार्गबाट आरोहण गर्न सम्भाव्यता पुष्टि भएमा सबैभन्दा सजिलो र छोटो मार्ग यही हुने उहाँले बताउनुभयो । “हामीले भीमथाङबाट मनास्लु आरोहणको सपना देखेका छौँ”, अध्यक्ष गुरुङले भन्नुभयो, “यदि यो सफल भएमा नेपालको आठ हजार मिटरभन्दा माथि बेस क्याम्पसम्म पुग्ने छोटो दुरीको पदमार्ग भनेको नै यही हुनेछ ।”

काठमाडौँबाट लमजुङको बेसीसहर हुँदै मनाङको तिल्चे गाउँसम्म बस वा गाडीमा यात्रा गर्न सकिन्छ । त्यसपछि तिल्चेबाट पैदल हिँडेर गुवा, सुती खोला, याकखर्क हुँदै भीमथाङमा बास

बस्न सकिन्छ । त्यहाँबाट सिधै मनास्लुको बेस क्याम्पमा साढे दुई दिनमै पुग्न सकिन्छ । यस मार्ग मनास्लु आरोहणको सबैभन्दा छोटो दुरी रहेको गाउँपालिका अध्यक्ष गुरुङले बताउनुभयो ।

यस पदमार्गमा करिब ३० वटा होटल रहेका छन् । तीन हजार ७०० मिटरको उचाइमा रहेको भिमथाङमा मात्रै ११ वटा होटल रहेका छन् । यहाँ मात्रै ५०० जना अट्न सक्ने क्षमता रहेको छ ।

उहाँले भन्नुभयो, “हिमाल आरोहणका लागि सकारात्मक आउने विश्वास छ र आगामी दिनमा यही छोटो रुटबाट मनास्लु आरोहण गर्न पाइनेछ । भित्तव्यथिताको साथ छोटो दुरीको पदयात्रामार्फत आठ हजार मिटर माथिको हिमाल आरोहण गर्न सकिन्छ कि भनेर सर्वेक्षण गरिरहेका छौँ । यस सर्वेक्षणले सफलता पाउने अपेक्षा गरेका छौँ ।”

अहिले धारापानीबाट पदयात्रामार्फत तिल्चे, गुवा, सुती खोला, याकखर्क, भीमथाङ हुँदै मनास्लु आरोहणका लागि जाने गर्दछन् । छोटो समयमा पुगे भएकाले यस मार्गलाई केही आरोहीले मनाङको पदमार्ग हुँदै यस हिमाल आरोहण गर्ने गरेका छन् । आरोही तथा पथप्रदर्शकले मनास्लु आरोहणमा जाँदा यस मार्ग छोटो पर्ने गरेका बताउँछन् । यस सर्वेक्षणले मार्ग पहिचान तथा अनुमति पाएमा आरोही तथा पथप्रदर्शकलाई सहज हुनेछ ।रासस

वर्षा सकिएपछि मुग्लिन-मलेखु सडकको काम थालियो

चितवन । वर्षासँगै चाडपर्वका कारण सामान्य काम मात्रै भएको मुग्लिन-मलेखु सडकको स्तरोन्नतीको कामले तिव्रता पाउन थालेको छ । असारपछि सडक स्तरोन्नतिको काम सुस्त भएको थियो ।

पानी पर्न छाडेर चाडपर्वसमेत सकिएपछि कामलाई तिव्रता दिन थालिएको हो । नागदुङ्गा-मुग्लिन सडक आयोजनाअन्तर्गत पश्चिम खण्ड मुग्लिन-मलेखु सडकका इन्जिनियर विजय दैका अनुसार कामलाई तीव्रता दिन थालिएको छ । पुलको पहुँच सडकको काम सुरु गरिएको छ । चार वटा पुलको पहुँच सडकको काम गर्न लागिएको हो । पुल र अन्य भागमा बेरियर राख्ने काम थालिएको छ र ड्रेनको काम पनि सुरु गरिएको छ ।

उहाँका अनुसार दुई/तीन दिनमा कालोपत्रको काम थाल्ने तयारी गरिएको छ । सो खण्डको ३८ दशमलव ८६ किलोमिटरमध्ये आठ किलोमिटर सडक कालोपत्र गरिसकिएको छ । थप पाँच किलोमिटर सडक कालोपत्रका लागि अन्तिम तयारी गरिएको छ ।

दैका अनुसार अन्तिम तयारीमा पुगेको ठाउँमा कालोपत्र गर्न लागिएको हो । यससँगै अन्य ठाउँमा कालोपत्रका लागि तयारीको काम गरिने छ । उक्त सडकखण्डमा पर्ने अन्य दुई पुलमध्ये चरौदी खोलको पुलको एउटा फाउण्डेसन हालिएको छ । अर्कोतर्फको गरिँदै छ भने हुदी खोलाको पुलको दुवै फाउण्डेसन तयार भइसकेको छ ।

दैका अनुसार हालसम्म सडक स्तरोन्नति ३५ प्रतिशत सम्पन्न भएको छ । यस खण्डमा दुई दशमलव दुई किमी छ लेनको बनेछ, जुन मलेखु, बेनीघाट र मुग्लिन खण्डमा पर्छ । सात

दशमलव दुई किमी सडक चार लेन हुनेछ । चार लेन रमाइलो डाँडा, कुरिनटार, फिस्टिल, चुम्लिङ, भूमिभटार, चरौदी र विशालटार क्षेत्रमा पर्ने जनाउँदै दैले उकालो-ओरालो खण्डमा तीन लेनको ‘क्लाइम्बिङ’ मार्ग बनाइने बताउनुभयो । उहाँका अनुसार ‘क्लाइम्बिङ’ मार्ग दुई दशमलव तीन किमीको हुनेछ भने बाँकी सडक दुई लेनको हुनेछ ।

विसं २०७९ पुस १५ गते तीन वर्षमा सम्पन्न गर्नेगरी यो सडक ठेक्का लगाइएको थियो । पृथ्वी राजमार्गअन्तर्गत मुग्लिन-नागदुङ्गा खण्डलाई तीन चरण बनाएर बोलपत्र आह्वाण गरिएको हो । यो तेस्रो चरणअन्तर्गत पर्दछ । आगामी पुस १५ मा म्याद यसको सकिँदै छ । म्याद थपका लागि प्रक्रिया अघि बढेको दैले

बताउनुभयो । डिजाइन परिमार्जनलगायतका कारण केही महिना निर्माण कम्पनीले म्याद थप पाउने उहाँको भनाइ छ । शर्मा-जेडआइसिलिङ र चार अर्ब ८० करोड ५९ लाखमा यस खण्ड स्तरोन्नतिको ठेक्का लिएको हो । सडकका विभिन्न क्षेत्रमा कालोपत्रसँगै नाला बनाउने, पहिरो रोकथामका लागि संरचना निर्माण, भित्तो काट्ने, पर्खाल लगाउने, सडक सुरक्षालगायत काम बाँकी छ । यो सडक विश्व बैंकको सहयोगमा बनाउन लागिएको हो । काठमाडौँ प्रवेश गर्ने र बाहिरिने मुख्य नाकाका रूपमा यो खण्ड रहेको छ । सडकमा सवारीसाधनको उच्च चाप र कच्चा पदार्थ पाउन कठिन हुँदा काममा ढिलाइ भएको निर्माण कम्पनीले जनाएको छ ।रासस

‘परान’ चलचित्र हेरेर ईसेवा परिवार भावुक बनेपछि...

टुङे समाचारदाता

काठमाण्डु । नेपाली चलचित्र ‘परान’ रिलिज भएको दुई साता नाघिसक्दा पनि दर्शकको उत्साह भने कायमै छ । यस्ता फिल्महरू विरले बन्ने गरेको भन्दै दर्शकहरूले सकारात्मक प्रतिक्रिया दिइरहेका छन् । अहिले पनि देशभरका हलहरूमा दर्शकको भिड सहजै देख्न सकिन्छ ।

सामाजिक सञ्जालमा दर्शकहरूले फिल्मको कथा, अभिनय र भावनात्मक प्रस्तुतीको प्रशंसा गरिरहेका छन् । यही माहोलका बीच ईसेवा परिवारले पनि ‘परान’ हेरेको छ । ईसेवाले आफ्ना कर्मचारी र उनीहरूको परिवारका लागि सोमबार साँझ पुल्चोकस्थित लबिम मलमा ‘परान’ को विशेष कपीरेट शो आयोजना गरी सामूहिक रूपमा चलचित्र हेर्ने अवसर जुटाएको हो ।

‘परान’ नेपाली समाजको

पारिवारिक परिवेशमा आधारित हृदयस्पर्शी कथा हो । यसमा जीवनको उत्तारार्धमा सन्तानको साथ र माया खोजिरहेका एक बाबुको भावनात्मक यात्रा देखाइएको छ । चलचित्रमा वरिष्ठ अभिनेता नीर शाह शीर्ष भूमिकामा रहेका छन् । नेपाली फिल्म उद्योगमा अभिनयका ‘भीष्मपितामह’ भनेर परिचित शाहले लामो समयपछि मुख्य भूमिकामा पुराणगमन गरेकाले चलचित्रमा विशेष चासो र आकर्षण बढेको हो ।

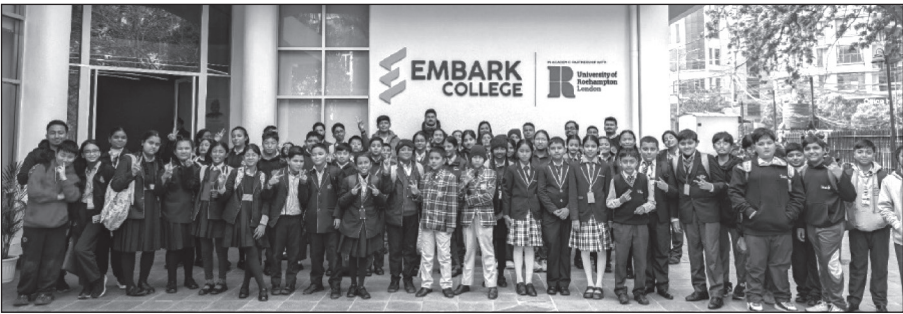
यस्तै पारिवारिक र सन्देशमूलक फिल्महरूले समाजलाई सही मार्गमा डोर्‍याउने भन्दै ईसेवा परिवारले ‘परान’ चलचित्रको खुलेर प्रशंसा गरेको छ । सम्पूर्ण टिम नै एकसाथ फिल्म हेर्दा कर्मचारीबीच आपसी सम्बन्ध, आत्मीयता र सकारात्मक ऊर्जाको अनुभूति भएको ईसेवाले जनाएको छ ।

नेप्से परिसूचकमा दोहोरो अड्का गिरावट

काठमाण्डु । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा दोहोरो अड्का गिरावट देखिएको छ । बुधवार नेप्से परिसूचक २० दशमलव ५६ अड्कले घटेर दुई हजार ५४४ दशमलव ५९ को विन्दुमा कायम भएको छ । बुधवार ३२१ कम्पनीका ८४ लाख चार हजार ६१६ किता शेयर ६६ हजार ८२४ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु तीन अर्ब ८४ करोड ८५ लाख ८६ हजार ४११ दशमलव ६७ को कारोबार भएको छ ।

बुधवारको कारोबारमा उत्पादन तथा प्रशोधन समूहबाहेक अरु सबै समूहको उपसूचक घटेका छन् । कारोबार रकमका आधारमा बुधवार सबैभन्दा बढी एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्टको रु ४० करोड ३४ लाख तीन हजार ५४२ दशमलव ६० बराबरको र शेयर संख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी राध्नी विद्युत कम्पनीको दुई लाख ९४ हजार ७९९ किता शेयर किनबेच भएको छ । रासस

गणितलाई संवाद र सोचको नयाँ रूप दिने ‘ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग’ नेपालमा

टुङे समाचारदाता

काठमाण्डु । शिक्षाको क्षेत्रमा अग्रणी संस्था एम्बार्क अनम्याथले गणित सिक्ने र सिकाउने परम्परागत धारणा परिवर्तन गर्दै आफ्नो छा कठिन गणितीय अवधारणाहरूलाई रचनात्मक रूपमा र दैनिक जीवनसँग जोडेर बुझाउने यो संस्थाले अहिले नेपालमा पहिलो पटक गणितीय सोच र बहसलाई एकसाथ ल्याउने ‘ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग’ सुरु गरेको छ । यसको मुख्य उद्देश्य गणितलाई केवल अङ्क र सूत्रको सीमामा नबाँधी, विचार र संवादको अन्तर्राष्ट्रिय भाषाका रूपमा स्थापित गर्नु हो ।

‘ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग’ले गणितलाई विचार, तर्क र कुराकानीको माध्यम बनाउने प्रयास गर्छ। यो कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई गणितलाई समस्या समाधानको मात्र उपकरण नभई, आफ्ना विचार व्यक्त गर्ने र सिर्जनशीलता प्रदर्शन गर्ने माध्यमका रूपमा प्रयोग गर्ने प्रेरित गर्छ। एम्बार्क अनम्याथका सह-संस्थापक दिवेश बठिजा

भन्छन्, “ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग ले हाम्रो सोचलाई प्रतिबिम्बित गर्छ कि गणित भनेको केवल हिसाब-किताब होइन, तर तार्किक सोच र समस्या समाधानको रोमाञ्चक यात्रा हो। यो लिगले विद्यार्थीहरूलाई परम्परागत कक्षाकोठाभन्दा बाहिरको सोच र अनुभव दिने राष्ट्रिय मञ्च हो।”

यस वर्ष नेपालभरका विद्यालयका ५,००० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई तीन चरणको संरचित प्रतियोगितामा सहभागी गराउँदैछ ।स्क्रिनिङ राउन्ड,क्षेत्रीय छनोट, र राष्ट्रिय फाइनल राउन्ड् । यो प्रतियोगिताले विद्यार्थीहरूलाई सहकार्य, रचनात्मकता र आलोचनात्मक सोचमा जोड दिन्छ। यस प्रक्रियाबाट उनीहरूले आफ्नो विश्लेषणात्मक क्षमता, सार्वजनिक रूपमा बोल्ने आत्मविश्वास, र गणितको व्यावहारिक उपयोगबारे गहिरो बुझाइ विकसित गर्छन्।

गणित र संवादको कलालाई जोडेर, ‘ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग’ले नयाँ पुस्तालाई विश्लेषणात्मक रूपमा सोच्ने र

प्रभावकारी रूपमा अभिव्यक्त हुन सक्षम नेतृत्वकर्ताका रूपमा सशक्त बनाउँछ। यो कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूको शैक्षिक आधार बलियो बनाउनुका साथै गणितलाई रचनात्मकता, नवप्रवर्तन र नेतृत्वको माध्यमका रूपमा मनाउँछ।

नेपालमा यस प्रकारको पहिलो कार्यक्रमका रूपमा, ‘ःमि’ले युवा बहसकर्ता, सोचविचार गर्ने र समस्या समाधानकर्ताहरूको राष्ट्रिय समुदाय निर्माण गर्दैछ -जहाँ गणितलाई विषय मात्र नभई जीवन हेर्ने दृष्टिकोणको रूपमा बुझिन्छ।

सन् २०१२ मा स्थापना भएको अनन्याथ स्कूल एक अग्रणी शैक्षिक संस्था हो, जसले विद्यालयस्तरमा गणित सिकाउने तरिका रूपान्तरण गर्दै आएको छ। यसको विस्तारित रूप एम्बार्क अनम्याथ हो, जसले ‘ग्लोबल म्याथ डिबेट लिग’, ‘म्याथ म्याराथन’ र ‘स्पेस म्याथ’ जस्ता कार्यक्रमहरू मार्फत सबै उमेरका विद्यार्थीहरूलाई गणितप्रति रोचक, अर्थपूर्ण र प्रेरणादायी बनाउने उद्देश्य राखेको छ ।

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड, शाखा कार्यालय बर्दibas, महोत्तरीको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीलाई कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रकाशित मिति २०८२/०७/२७ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक

यस बैंकबाट ऋण लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणीहरूले ऋण लिदा गरिएको लिखत र ऋण स्वीकृति पत्रको शर्तमा तोकिए अनुसार बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज समेतको बैंकको लेना रकम नबुझाई ऋण लिंदा गरेको शर्त कबुलियतको उल्लङ्घन गरेको र बैंकबाट मौखिक एवं लिखित रूपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कुनै बास्ता नगरी ऋण दायित्व फछ्छौट गर्ने तर्फ कुनै तदारकता नदेखाएको हुनाले यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

अतः यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिनभित्र बैंकलाई बुझाउनु बाँकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, व्याज, हर्जाना व्याज तथा अन्य बैदस्तर चुक्ता भएका ऋणी बैंकको कर्जा फरफारक फछ्छौट गर्ने गराउनका लागि सम्वन्धित ऋणी लगायत सम्वद् सबै पक्षलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । सो म्याद भित्र बख्यौता रहेको सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान नगरेमा ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले बैंकलाई लेखिदिएको तपसिल बमोजिमको धितो नर्हा जो बख्यतामा छ्छ सोही अवस्थामा लिलाम बिक्री गर्ने, सो हुन नसकेमा बैंक आफैले धितोको सम्पति गैर बैकिङ्ग सम्पतिको रूपमा सकार गर्ने वा अन्य व्यवस्था गरी लेना असुल उपर गरिनेछ । कथमकदाचित्त सो धितोवाट असुल उपर हुन नसके वा आशिक रकम मात्र असुल उपर भई कर्जा बाँकी रहन गएमा उक्त बाँकी रकम ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ता व्यक्त तथा निजको हकको अन्य चल अचल सम्पति समेतबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्वन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम बिक्री गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गरिनिने, कर्जा असुलीको लागि ऋण असुली न्यायधिकरण एवं अन्य समम न्यायिक निकायमा दावी उजुरी गरिने एवम् ऋणी तथा सम्वद् पक्षहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकिकृत निर्देशिकाको निर्देशन बमोजिम कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइने व्यहोरा समेत ऋणी लगायत सम्वद् सबैलाई यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ ।

धितो जमानत गरिदिने जमानतकर्ता एवं अन्य जमानतकर्ताहरूले माथि उल्लेखित समयअवध्री भित्र आफुले जमानत लेखिदिएको कर्जा एवं सोको व्याज बैदस्तर चुक्ता भुक्तान गरी आफ्नो धितो एवं जमानत फुकुवा गरी लिन सक्नु हुनेछ सो को लागि समेत यसै सूचनाद्वारा सूचित गराइन्छ, अन्यथा माथि उल्लेख गरिए बमोजिम धितो एवं जमानत लेखिएको सम्पति लिलाम बिक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना असुल उपर गर्नुका साथै नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकिकृत निर्देशिकाको निर्देशन बमोजिम कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइने व्यहोरा जमानतकर्ताहरूलाई समेत जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल
ऋणीको विवरण
सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. १ स्थित रजिष्टर्ड कार्यालय रही प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ बमोजिम नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग, धरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय सिन्धुलीमा मिति २०७५/०७/१४ गते शेज ४ मा दर्ता नं. ३०१५/०७५/०७६ तथा आन्तरिक राजश्व कार्यालय जनकपुर र करदाता सेवा कार्यालय बर्दibasमा मिति २०७५/०७/१४ मा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) ९०८६८७३९१ अन्तर्गत दर्ता कायम भएको दिब्या हाईवयर ।
व्यक्तिगत जमानीकर्ताको विवरण
१. राम प्रसाद बरालको नाति, हरि प्रसाद बरालको छोरा, २. हरि प्रसाद बरालको बुहारी, दुर्गा प्रसाद बरालको पत्नी, सिन्धुली सिन्धुली जिल्ला, साविक हत्यले न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ८ जिल्ला, साविक हत्यले न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थायी ठेगाना स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. १ बस्ने रन्जु नं. २ बस्ने दुर्गा प्रसाद बराल (ना.प्र.नं. २०२१००१/१६५७, कुमारी बराल (बौलगाडी) (ना.प्र.नं. २०१८४९/१९६/८७९), जारी जारी मिति २०४८/०७/२७, जि.प्र.का. सिन्धुली) । मिति २०६४/१२/३०, जि.प्र.का. सिन्धुली) ।
धितोको विवरण
१. दुर्गा प्रसाद बराल (ना.प्र.नं. २०२१००१/१६५७, जारी मिति २०४८/०७/२७, जि.प्र.का. सिन्धुली) को नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा दृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोकका समेत रहेको सिन्धुली जिल्ला, कुशीली गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थित किता नं. १४८, १४९, २२३ र १७६ को क्षेत्रफल क्रमशः १-१-१६-०, ०-३-०-०, ०-१-२-० र ०-४-०-० (बि.क.यु.क.) बमोजिमको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलमापात समेत । २. रन्जु कुमारी बराल (बौलगाडी) (ना.प्र.नं. २०१८४९/१९६/८७९), जारी मिति २०६४/१२/३०, जि.प्र.का. सिन्धुली) को नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा दृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोकका समेत रहेको सिन्धुली जिल्ला, कुशीली गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थित किता नं. १७९, १८४ र ३५८ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-३-०-०, ०-२-०-० र ०-९-१६-२ (बि.क.यु.क.) बमोजिमको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलमापात समेत । ३. दिब्या हाईवयरको स्वाभिवल्यमा रहेको मालसामान तथा आय प्राप्ती (Goods and Assignment of Receivables) उपर हाइपोथिकेशन सुरक्षण ।

Siddhartha Bank

शाखा कार्यालय : बर्दibas, महोत्तरी
फोन नं. ०४४-५५०६४०
Website: www.siddharthabank.com

